No. 2494 Zaterdag 7 November 1931. 48ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie San Mateo, Tel. 413.
Administratie : St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

EENIGE BEMERKINGEN OMTRENT DE ONDERWIJSWETGEVING IN CURAÇAO.

door Fr. GERONTIUS.

Overgenomen uit het jaarboek 1931 van het R. K. Centraal Bureau voor Ond. & opv.

Onze onderwijswetgeving of Verordening regelende het onderwijs in de kolonie (thans gebiedsdeel) Curaçao is van 1906 gepubliceerd in 1907.

Hoe sindsdien de ideeën op onderwijsgebied en vooral op gebied van onderwijswetgeving zich hebben gewijzigd, mag wel als aan de lezers van dit jaarboek bekend, verondersteld worden.

Het behoeft dan ook geen verklaring dat onze oude onderwijsverordening herhaaldelijk moest worden aangevuld, veranderd en vervolledigd door gouvernementsbesluiten en soms door koninklijke besluiten, als Gouverneur en Koloniale Raad niet tot eenstemmigheid konden geraken, wat meer dan eens het geval was, wanneer het betrof subsidie te verleenen aan de bijzondere scholen.

Tengevolge van al die besluiten, gepubliceerd in even zoovele Publicatiebladen, was er zulk een chaos ontstaan, dat het bijna onmogelijk was altijd met juistheid te zeggen wat voorschrift was. Om een eenigzins ordelijk en duidelijk overzicht te verkrijgen besloot daarom de Gouverneur op aansporing van den inspecteur van onderwijs in 1924 een herdruk der Verordening uit te geven, waarin, alle tot dan toe aangebrachte veranderingen zouden worden opgenomen met verwijzing naar de desbetreffende besluiten.

Nadien zijn er echter al weer verschillende gouvernementsbesluiten tot aanvulling en wijziging verschenen, en niet altijd is het even duidelijk waaraan men zich te houden heeft. Er is schijnbaar wel eens tegenspraak en soms onvolledigheid. Ik wil hier wel eens op eenige eigenaardigheden de aandacht vestigen.

Laat ik beginnen met *onvolledigheid.*

Het Koninklijk Besluit van 23 Aug. 1922, No. 46, afgekondigd bij gouvernementsbesluit van 10 Oct. 1922, No. 53, waarbij regelen worden vastgesteld voor de vergoeding door het gouvernement uit te keeren aan de besturen der bijzondere scholen op voet van gelijkstelling (gewijzigd reglement op het beleid der regeering) voor zoover het betreft de salarissen der onderwijzers, zegt in Art. 2: „Het voormeld onderwijs (het heele Besluit handelt over het bijzonder onderwijs) is verdeeld in lager en meer uitgebreid lager onderwijs en wordt gegeven op de Benedenwindsche eilanden in de Nederlandsche taal, en op de Bovenwindsche eilanden in de Nederlandsche en Engelsche taal.

Verder wordt noch in het K. B. van 23 Aug. 1922, noch in de Verordening, zooals gewijzigd uitgegeven in 1924, noch in eenig later gepubliceerd gouvernementsbesluit over meer uitgebreid lager onderwijs gesproken, voor zoover dat betreft het bijzonder onderwijs, behalve dat in art. 46 der Verordening geeischt wordt, dat aan het hoofd van een bijzondere school voor meer uitgebreid lager onderwijs een onderwijzer moet staan, die minstens de akte van bekwaamheid als onderwijzer van de tweede klasse bezit.

Geen aanduiding dus van verplichte vakken voor dat onderwijs, geen aanduiding ook van het aantal onderwijzers die voor zulk een school moeten of mogen aanwezig zijn en die door het gouvernement bekostigd worden, terwijl dit alles tot in bijzonderheden wordt aangegeven voor de openbare scholen in de Verordening.

In de Verordening toch lazen wij vroeger:

HOOFDSTUK II.

VAN HET OPENBAAR ONDERWIJS.

Art. 13

Het onderwijs is verdeeld in lager en meer uitgebreid lager onderwijs en wordt behoudens het onderwijs in vreemde talen, zooveel mogelijk in het Nederlandsch gegeven.

Dit art. 13 is bij den herdruk der Verordening in 1924 vervangen door het bovenaangehaald art. 2 van het K. B. van 23 Aug. 1922. Daárna wordt voor elke der beide deelen, waarin het onderwijs is verdeeld een afzonderlijk stel van verplichte leervakken opgegeven, terwijl art. 27 der Verordening het aantal onderwijzers bespreekt voor een school van meer uitgebreid lager onderwijs (dat aantal wordt voor elke school afzonderlijk door Gouverneur en schoolcommissie vastgesteld en veranderd zoo dikwijls het noodig of billijk geacht wordt) en art. 28 bepaalt het aantal onderwijzers voor een school van lager onderwijs op minstens één plus het hoofd zoodra het aantal leerlingen meer dan 40 is; minstens twee plus het hoofd zoodra het aantal leerlingen 100 is en verder minstens een voor elk 50-tal leerlingen.

Het K. B. van 23 Aug. 1922 bespreekt in art. 8 het aantal onderwijzers aan de bijzondere scholen, waarvoor door het gouvernement aan de besturen dier scholen vergoeding van salaris zal worden verleend, maar verwijst daarbij alleen naar art. 28 der Verordening en dan nog met dit onderscheid dat voor de bijzondere school als maximum wordt gesteld, wat voor de openbare als minimum wordt genoemd.

Het noodlottig gevolg van het niet verwijzen naar art. 27, is, dat het bestuur der bijzondere scholen nu al sinds een tiental jaren aan zijn scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs steeds eenige leerkrachten heeft te salarieeren, waarvoor het geen vergoeding ontvangt. Bedoelde salarissen zullen in dat tiental jaren al wel het aardig sommetje van 150.000 gld. á 200.000 gld. bedragen.

En dat ondanks de Nederlandsche Grondwet en het Reglement op het beleid der regeering in Curaçao die bekostiging op voet van gelijkstelling voorschrijven, en doorvoering dier gelijkstelling en de Minister eenige jaren geleden (ik meen in 1927) de stelligste beloften gedaan heeft, dat binnen drie jaren alles zou geregeld zijn.

En nu zwijg ik nog van andere ongelijkheden zooals: bouw en onderhoudskosten pensioenen en andere!

Ik spreek hier alleen maar over het aantal onderwijzers, wat met een beetje goeden wil in orde gebracht kon worden; ook hier op Curaçao.

Het K. B. van 23 Aug. 1922 zegt toch zelf, dat de Gouverneur en de Koloniale Raad er verandering in kunnen aanbrengen.

De Heer P. v. d. Biezen heeft in zijn tijd als inspecteur van het Onderwijs een poging willen doen om door aanvulling met een paar artikelen deze zaak tot een bevredigende oplossing te brengen. Ik heb zelf de door hem ontworpen artikelen gelezen. Ik geloof echter, dat ze nooit verder geweest zijn dan zijn kantoor; en zijn opvolger schijnt heelemaal geen lust te gevoelen om in die richting door te werken. Men zou eer geneigd zijn te gelooven, dat hij in omgekeerde richting wil.

Art. 6 van K. B. van 23 Aug. 1922 zegt 4; „Nauwkeurig aanteekening gehouden wordt van het schoolbezoek volgens door den gouverneur te geven regels.

Art. 9 Onder werkelijk schoolgaande kinderen (waarnaar het aantal onderwijzers berekend wordt, wier salaris aan het bestuur door het gouvernement wordt vergoed) worden verstaan: kinderen van zesjarigen leeftijd, die niet meer dan 1/3 der schooltijden hebben verzuimd."

In het gouvernementsbesluit, regelende het aanteekenen van schoolbezoek, wordt gezegd: „Als leerlingen kunnen worden aangenomen en ingeschreven kinderen die den leeftijd bereikt hebben van vijf jaar en zes maanden."

En verder: „Als werkelijk schoolgaand worden beschouwd: ingeschreven leerlingen, die niet meer dan ⅓ der schooltijden hebben verzuimd.

Zal hier niet iedereen zeggen, dat de Gouverneur verklaring gevend van de woorden van het K. B. de bedoeling had de uitdrukking *zesjarigen leeftijd* in bovengenoemd art. 9 zoo te doen opvatten, dat daartoe behoorden zoowel die kinderen die in het eerste deel van het schooljaar zes jaar worden, als die in het tweede deel reeds zeven jaar worden; daar het toch onmogelijk is dat de kinderen bij aanvang van het schooljaar alle juist 6 jaar oud zijn. In de praktijk is het dan ook zoo toegepast tot 1929. Maar nu ontvingen de hoofden der scholen eind December 1930 een schrijven van den inspecteur d.d. 27 Dec; waarin gezegd wordt:

„Daar het K. B. van 23 Aug. 1922 bepaalt: voor de toepassing van art. 6 en 7 van dit besluit worden als werkelijk schoolgaande beschouwd kinderen van *zesjarigen* leeftijd . . . . moeten kinderen beneden dien leeftijd worden afgetrokken.

Is dat niet een poging om op een of andere bijzondere school een onderwijzer boventallig te maken, zoodat zijn salaris niet door het gouvernement behoeft vergoed te worden? En dat noemt men royale uitvoering van de gelijkstelling. [illegible]ap voor stap naar de algeheele d[illegible]ering schijnt met geweld te mo[illegible] worden bevochten: 1)

Zelfs in schoolg[illegible]heffing schijnt men nog een middel te hebben gezocht om aan uitkeering te ontkomen.

De school mag niet gehouden worden als een winstgevende zaak. Als winstgevend wordt ze beschouwd, als het schoolgeld gemiddeld meer dan 60 gld. per leerling is per jaar.

Om nu dat gemiddelde maar zeker hoog te doen zijn, is er bepaald, dat voor de berekening het totaal der door *alle* leerlingen betaalde schoolgelden moet gedeeld worden niet door het totaal van *alle* leerlingen maar door het aantal werkelijk school gaande kinderen, dus na aftrek van die meer dan ⅓ der schooltijden verzuimden.

(*Wordt vervolgd.*)

1) Noot van het R. K. Centraal Bureau voor O & O.
Blijkens een door ons van schrijver dezes ontvangen brief, gedateerd 9 Febr. 1931 is bovenaangehaald schrijven van 27 Dec. 1930, herroepen bij schrijven van 31 Januari 1931.

De opdracht aan de Commissie voor Sociale Wetgeving

„Op het gebied der sociale wetgeving moet Curaçao de eerste stappen nog zetten." Aldus Z. E. de Gouverneur in zijn installatierede tot de Commissie voor sociale wetgeving.

En eerste stappen doet men niet te veel tegelijk.

Toch hoorden we dezer dagen van personen, die zich bijzonder voor deze sociale wetgeving interesseerden, de opmerking, dat Z. E. de taak der Commissie wel wat erg besnoeid had.

Het zou zoo iets zijn als wat een latijnsch spreekwoord zegt, van bergen in barensweëen en wat er voor den dag kwam, was een belachelijk muisje.

Het was ons niet opgevallen, maar na een aandachtig lezen, meenen we toch, dat er van een besnoeien niet kan gesproken worden.

De Commissie is benoemd ter *bestudeering van de vraagstukken, welke betrekking hebben op de wettelijke regelingen aangaande beroepsongevallen, de Zondagsrust en de winkelsluiting*: en lezen we nu de rede van Z. E. nog eens na, dan is der langen Reden kurzer Sinn, dat er een rapport verwacht wordt, omtrent een *ongevallen* en *invaliditeits* verordening en een verordening omtrent *winkelsluiting* en *Zondagsrust.*

We kunnen het begrijpen, omdat Z.E. nog spreekt van bedrijfsveiligheid, arbeidsduur, ouderdomswet, ziektewet en wetten ter bescherming der kinderen en gehuwde vrouwen in den arbeid, dat men aan een besnoeing denken kon; maar al deze wetten waren toch niet in de aanvankelijke opdracht ingesloten.

Ook de redenen welke Z. E. aanhaalt tot uitsluiting van de bestudeering dezer wetten buiten den taak der Commissie, kunnen we billijken. Ook onzes inzien is voor sommige ervan de naaste toekomst nog niet rijp, en vereischen andere geen voorziening.

Doch zoo zegt Z. E.; „Mocht uwe commissie van andere meening zijn, dan zal ik gaarne haar oordeel daarover afzonderlijk ontvangen."

Eerste stappen zoo zeiden we boven doet met niet teveel tegelijk. We meenen dat met die weinige programpunten de taak der Commissie toch al zwaar genoeg is.

Zelfs aan een oogenschijnlijk eenvoudige oplossing der winkelsluiting zitten nog heel wat moeilijkheden vast met de uitzonderingen en de grensgevallen.

Grooter zijn de moeilijkheden met de Zondagswet, door de bijzondere eigenaardigheden van onze zeehaven, waar bij voorkeur haast schepen op Zondag binnenkomen; door de vele continubedrijven hier, die Zondags doorwerken; en door het groote gedeelte der winkelstand die den Sabbath in plaats van de Zondag als rustdag erkennen.

Maar het meeste hoofdbreken zal wel te staan komen op rekening van de bedrijfsongevallen. Nemen we eens tot oplossing dezer sociale kwestie, het stelsel der bedrijfskassen, waaraan velen de voorkeur geven, waaronder te verstaan is, die vorm van sociale verzekeringen, waarbij zoowel de patroon als de arbeider in elk bedrijf hun bijdragen storten en in gemeenschappelijk overleg het beheer voeren. Met dien verstande dat de Staat over de aldus gevormde fondsen controle uitoefene en daaraan zijn steun verleene.

Bedrijf, bijdrage, gemeenschappelijk overleg, beheer enz. zijn allen zooveel woorden waar heel wat te bestudeeren aan vast zit. Maar wat we reeds eerijds geschreven hebben. We hebben vertrouwen in deze commissie en zien met belangsteling hun resultaten tegemoet.

Een plan van Dr. Deterding.

Gelijkmaking van arbeidsvoorwaarden naar boven!

Sir Henry Deterding, de in Engeland woonachtige Nederlandsche olie-koning heeft onlangs in de „Times" een ingezonden stuk geplaatst over herstel van de economische welvaart, waarvan onze liberalen zullen opkijken. Hij blijkt het namelijk heelemaal niet eens te zijn met hen, die loonsverlaging en nog eens loonsverlaging als den noodzakelijken stap op den weg naar de saneering beschouwen.

Hij schreef o. m.:

Aannemende dat voor de meeste gefabriceerde artikelen (waaronder zuivel- en andere landbouwproducten) de arbeidskosten 40 pCt. bedragen der totale kosten, zou ik een invoerrecht willen zien geheven van 40 pCt. van het verschil tusschen de arbeidskosten in Groot-Brittannië en in het land van export. Bijvoorbeeld, indien voor een zeker product de loonen in Nederland 25 sh. per week zouden bedragen en de arbeidstijd 78 uren per week zou zijn, terwijl in Engeland 30 sh. per week betaald wordt met een arbeidstijd van 52 uren, dan wijst een eenvoudige berekening uit dat 4056 uren in Nederland 1300 sh. kosten en in Engeland 2340 sh., en de arbeidskosten tot elkander in verhouding staan als 55 : 100. Wanneer dus de arbeid in Nederland 45 pCt. goedkooper zou blijken te zijn, zou ik daarom een invoerrecht van 40 pCt. tot 45 pCt. op de importen uit Holland willen heffen, dat is dus 'n recht van 18 pCt. Als gevolg hiervan zou de arbeider in Nederland om loonsverhooging vragen, ten einde aldus den vrijen invoer van de Nederlandsche producten in Engeland te verzekeren.

Alle andere landen zouden spoedig volgen en de houding van Engeland zou een algemeene verbetering der arbeidsvoorwaarden tot hetzelfde niveau als in Engeland hebben uitgewerkt. Zulks zou een groote vermeerdering van de koopkracht van het buitenland meebrengen, met andere woorden een vraag voor goederen. De werkloosheid zou allengs verdwijnen. Nieuwe welvaart zou intreden, die ongetwijfeld opnieuw tot loonsverhoogingen in Engeland aanleiding zou geven, welke dan weder door het boven aangegeven stelsel door andere landen zou worden overgenomen. Op deze wijze zouden wij niet alleen vrijhandel hebben, maar een werkelijk arbeids-ideaal van hooge loonen en comfort en overvloed van alles."

Wat Dr. Deterding dus wil, is een gelijkmaking van de arbeidsvoorwaarden; echter niet naar beneden, zoodat achterlijke landen het peil zouden aangeven, maar naar boven, waardoor de landen met de beste sociale voorwaarden de trekkracht zouden worden.

Het is zeer merkwaardig, dat zulke denkbeelden uitgaan van een man, die werd beschouwd als de verpersoonlijking van de liberale economische opvattingen.

Wat een kentering brengt deze tijd toch in de ideeën van velen! zoo voegt de „Morgen" hierbij.

Opvoeding.

Waar gaan we heen?

Den goeden kant uit?

Wel neen man! We moeten terug. En wel 'n goed eind. Minstens tot voor den tijd, waarin Ellen Key als paedagogische ster aan 't firmament verscheen. Dat iemand „ster" wordt en eenigen tijd schittert, daartegen heb 'k geen enkel bezwaar. Maar van deze juffrouw was 't me toch liever geweest, wanneer zij als vallende ster verdwenen was, voordat ze haar theorie: „op je knieën voor zijne majesteit 't kind", de wereld in kon slingeren.

Niet erg galant hè.

Neen. Zoo ben ik nu eenmaal. Tegen sommige misses heb ik 'n aangeboren antipathie.

Ik kan er niet galant tegen zijn, zelfs al hebben ze gedefileerd voor 'n schoonheidscommissie en al zijn ze volgens de beweringen van een pornografisch blaadje door 'n aartsbisschop gezegend.

Maar daar gaat 't nu niet over. We hadden 't over de theoriën van Ellen Key.

't Maandblad „Hoenderloo" beweerde onlangs, dat 't aantal misdrijven onder de jeugd met 40% toegenomen is. Toch wel beteekenend voor de eeuw van het kind.

't Begint al vroeg. Nauwelijks in staat om zich verstaanbaar te maken, begint de broekeman (misschien zelfs nog luierman), ex- kindercathedra z'n uitspraken te doen en verplicht alle huisgenooten die uitspraken aan te nemen. Dat gaat goed.

Hij stuit op weinig verzet, vindt zelfs 'n machtigen steun in de lachers.

Wat 'n type van 'n jongen hè?

Ja, 't is 'n type, maar 'n gevaarlijk type.

Gewend om iedereen voor z'n wil te zien bukken, komt die type van 'n jongen op school. De bewaarschool gaat nog eenigszins, omdat z'n vrijheid: (lees: ongebondenheid) daar nog niet al te zeer aan banden gelegd wordt.

Maar o wee! dan komt de eerste klas.

Prachtscènes!

Gooien met lettertjes en leesplankjes, stampen met den voet, slaan met de vuist, inktvlakken enz. enz.

Vindt U 't geen eenige jongen juffrouw? Thuis lachen we ons dood. Hij is zóó bij-de-hand.

Proost. Dat noemen ze bij-de-hand.

Tweede klas: l'histoire se repète, zelfde resultaat.

Strafwerk, schoolblijven, 'n paar tikken voor z'n broek, verwondering van de ouders.

Komt zoonlief nog hooger, dan krijgt hij permanent 'n plaats op de gang en na school in 't lokaal. De klachten volgen op „gelijk waterbellen die van de daken rellen".

En thuis begrijpen ze maar niet, waar 'm dat in zit. „Die jongen is zoo kwaad niet, maar je moet 'm wat toegeven.

Op je knieën voor zijne majesteit het kind.

Waar gaan we heen?

J. J. v. V.

Zet de tering naar de nering.

Mac Donald de Engelsche premier, die het vaderland wilde redden, ten koste van aanvankelijk partijbelang, en daarvoor, zeer nobel het offer van zijn aftreden bracht stelde dezer dagen de vraag waardoor is de geheele wereld als op den kop gesteld?

En zijn eigen antwoord was: „omdat wij en anderen in den corlog en „daarna vroolijk geleend hebben en „nog eens geleend hebben en nu „de gevolgen daarvan te dragen hebben. Er is één vaste economische „wet, die ook in deze tijden nog geldt: „niemand kan iets verkrijgen of het „moet betaald worden, of direct of „later."

In de „Standaard" wordt nu van dit antwoord gezegd:

„Dit antwoord is juist. Iedere huismoeder weet het wel, dat men niet meer guldens uitgeven kan dan men heeft. Alleen voor Staat en Gemeente schijnt dat bij velen niet te gelden. Hoewel er vaak genoeg en uitvoerig genoeg op gewezen is, dat de regel ook daar van kracht is.

Waarom, zoo vragen we, kwam die erkenning ook bij Mac Donald eerst toen het te laat was?

En waarom willen zoovelen *in* en *buiten* Engeland dat nu nog niet inzien?

Is dat alles nu onkunde?

Dan is het erg.

Of is het vrees de waarheid *tijdig* onder de oogen te zien?

Dan is nog het erger.

En wij duchten dit laatste. Op grond van wat we om ons heen waarnemen.

Ook hier hoort men de stemmen, die maar willen gaan leenen om de gaten te stoppen. Want dat en niets anders is het, als men verlangt, dat z. g. *overschotten* gebruikt zullen worden om het tekort aan te vullen.

Die overschotten zijn er niet meer. Die zijn aangewend om schuld af te lossen of het maken van nieuwe schuld te voorkomen. En dat dusgenaamd gebruiken der „overschotten" beteekent dus niets anders dan nieuwe schuld maken, opnieuw te leenen.

En daarvan geldt dan het woord, dat we hierboven van een nuchter geworden socialist als Mac Donald aanhaalden.

Moet het hier dan ook misloopen vóór men de waarheid durft zien en zeggen? Moet eerst de laatste man van de straat door de *feiten* van die waarheid overtuigd zijn, vóór de leiders het aan hun volgelingen durven zeggen? Maar wat is dan nog de beteekenis van „leiderschap"?

Wij hechten daaraan een anderen zin. En daarom herhalen we ook nu weer dat we èn in dit blad èn elders sinds 1922 doorloopend getuigd hebben: de welvaart is niet groot genoeg om de wereld te doen leven op de wijze als zij de laatste jaren leefde; wij zijn op weg naar een lager liggendstabilisatievlak.

Men kan tegenspartelen zoolang men wil, maar het komt. En hoe langer het verzet ertegen duurt, hoe dieper de bodem van den put komt te liggen. Omdat de krachten, die tot herstel moeten bijdragen, hoe langer hoe meer in sterkte zullen afnemen.

Er is veel waaraan wij alleen niets kunnen veranderen. Maar orde stellen op het eigen huishouden, dàt hebben we, naar den mensch gesproken, zelf in de hand. Aanpassing aan het lager liggend welvaartsvlak."

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij nietplaatsing nimmer teruggegeven.

Saba, 26 October 1931.

Mr. Editor,

Please allow me space to publish the following facts in your valuable paper. My many thanks in advance.

Fact. 1. Last year a boy was tried at a Public Session for having carried a gun along the Publid road, without having a „License". Judge postponed case for indefinite time, while Officer of Public Ministry gave back gun to boy.

Fact 2. A few days before Queen's birthday this year a gentleman (being family of our Local Counsellor at St. John's) seeing sport „Target-shooting" on program, offered his gun to Committee for regulating festivities. He had no „License" to keep gun in his possession. The Local Gezaghebber gave him verbal permission to bring gun down from St. John's along Public road.

Fact 3. A few weeks ago, a man applied to Local Gezaghebber for a „License". None was given. That very same day, a policeman appeared before his door and demanded his gun, because he was not allowed, according to Law, to have a gun.

Fact 4. Another man applied for a „License". Was told, like rumor runs, that he could not get any, but that he could shoot wild goats in cliff. What he does! For this verbal permission, that man pays not one cent.

We understand, Mr. Editor, there is a Law, that strictliy forbids one having a gun in his possession, etc. without having a Licence. This Law came, likwe we are told, last year in force. And now I ask, Mr. Editor?

Why gun was given back to boy, since Law was in force, and he has no „License"?

Why gun of man who applied for „License", fact 3, was taken away from him, while gun of gentleman mentioned under fact 2 was not taken away from him?

Both had no right to have a firearm, according to Law.

Is it JUST, to take away from one, and let another have, when both are in the same shoe?

Why is that man allowed to shoot with a gun fact 4, while he is not in posession of a „License"? Does not this mean a FINANCIAL LOSS to the Government-Chest?

We understand, that a „License" for a gun cannot be given.

How are we to shoot out WILD GOATS in Cliffs, if we may not have a „License"? Suppose we were to kill them with a stone, would policeman make up Process-verbal if he saw that, for illtreatment of animals?

If we were skilled like COW-BOYS in America, we could at least throw a Lasso!

Does His Honour the Gezaghebber of the Windward Islands know of this?

Cannot he see into the above, and if found true, straighten them out?

A Lover of Justice.

BERICHTEN.

KERKBERICHTEN.

Eerste H. Communie

Zaterdag 14 November is in de drie parochiekerken van de stad de plechtigheid der eerste H. Communie.

Dienzelfden dag des Middags zal het H. Vormsel toegediend worden in de kerk van Pietermaai. Op Zondag 15 November, in de kerk van de H Familie en 16 November in de kathedraal.

Prijsuitdeeling Pensionaat Welgelegen.

Het Bestuur van het Colegio del Sagrado Corazón „Welgelegen" deelt ons mede, dat de plechtige prijsuitdeeling zal plaats hebben op 18 Nov a.s. om 6 uur.

Een uitgebreid programma belooft een hoogstaande avond.

De toegang is uitsluitend voor genoodigden.

De tentoonstelling der handwerken heeft plaats 15-16-17 en 18 November.

Welkom.

Met het S.S. Simon Bolivar worden Woensdag 11 November hier verwacht de Hr. en Mevr. Ir. J. Noorduyn.

Met het SS. Westvangen wordt heden hier verwacht de Hr. E. MARTIJN, consul van Haiti, met echtgenoote.

Donderdag a. s. wordt de Nieuwe Jager Hr. M. van Nes hier verwacht.

De Etat Majoor van dit schip bestaat uit:

Luit. t.z. 1e kl. J. C. A. Scholte comm.
„ „ 2e kl. M. M. Meerens
„ „ J. M. Madsen
„ „ K. J. F. Krediet
„ 3e kl. D. E. Baron Mackay
Offic. v. adm. 2e kl. N. B. Spoor.
„ v. gez. 2e kl. van Esch.
Offic. M. S. D. 1e kl. M. P. J. Pocer
„ 2e kl. W. P. J. Brunet de Rochebrune
„ „ F. J. Spangenberg.

Aan boord bevindt zich ook nog de kolonel aalmoezenier J. J. Noordman.

Aan Etat major en bemanning ons hartelijk welkom.

Vertrek Hr. Ms. Banckert.

Het vertrek van dezen Jager is thans vastgesteld op Donderdag 19 Nov. Hr. Ms. Banckert zal dan de reis aanvaarden niet naar Ned. Indië zooals aanvankelijk was vastgesteld maar naar het moederland.

Ook de vlootpredikant Ds. v d Giesen zal met deze gelegenheid repatrieeren.

In dank ontvangen.

Van de West-India Mercantile Co. Ltd. *The White horse Bulletin.*

Van de distillateurs der bekende White horse Wisky.

De October aflevering van de Ford News.

CONCERT.

Op het Gouveurnementsplein op Zondag 8 November a. s. te geven door de Harmonie

„SCHERPENHEUVEL"

Aanvang 8 nur. —

PROGRAMMA.

1. Friedensglocken Marsch W. Kohler.
2. L,Aurore d'un beau jour. Fantaisie. J. Martin.
3. Au Golfe de Naples. Valse. A. La Guardia
4. L'Arche d'or. Ouverture G. Gadenne.
5. Goede Kameraden. Marsch Ch. de Roy van Zuidewijn

PAUZE.

6. Dans les bois. Fantaisie. Ad. Hermans
7. Les échos du moulin de Rosay. Fantaisie. F. Baziray.
8. Grootmoeders Vertellingen. Fantaisie L. Vermaelen
9. Triumphzug. Marsch. F. Reitz.

Vreemdelingen verkeer.

Opgave van over de maand October 1931 aangekomen en vertrokken passagiers.

Aangekomen 1222;
Vertrokken 1534
Uitgezet 43;
Verwijderd 21;
Verstekelingen 1;
Transito passagiers 1663.

Zeemansclub van het Apostolaat der Zee.

Het was een mooie gedachte van het bestuur van ons Apostolaat der Zee om ook de Mariniers in hun geestelijke verzorging op te nemen.

Zondag l.l. zaten daar 10 katholieke Mariniers, die gebiecht en gecommuniceerd hadden, aan een gezellig ontbijt. Behalve de geestelijke adviseur Pater Dellaert was daar ook de Hoog Eerw. Pater Provicarius als getuige van zijn hooge waardeering.

Moge de andere katholieke Mariniers het goede voorbeeld van hun kameraden volgen.

Gevaren van den weg.

Er gaat geen week voorbij, of we ontmoeten langs een of andere weg, het wrak van een aangereden auto.

Toen de nieuwe weg kwam om het Schottegat, hoorden we al zeggen „Nu zul je eens zien, hoeveel ongelukken er gebeuren gaan."

En statistieken hebben we wel niet bij de hand, maar we gelooven toch, dat deze ongelukken op de nieuwe weg zeker niet minder zijn als op de oude.

90% der ongelukken zeker, zijn te wijten aan de bestuurders. Het is onverantwoordelijk, hoe de z.g. flyers vooral van en naar de Isla jagen, elkaar voorbij, inhalend, om toch maar een vrachtje voor te zijn. En s'avonds gaat dat met ongedempte, verblindende lichten, zoo dat men waarlijk zeggen kan, dat er met menschenlevens gespeeld wordt.

Zondagavond is er weer een slachtoffer het hospitaal binnengedragen; Donderdagmorgen een doode.

Het laatste slachtoffer schijnt waarschijnlijk wel vaneen priur ongeluk te zijn, maar het droevig ongeval is toch een waarschuwing, dat chauffeurs niet voorzichtig genoeg zijn kunnen.

Met blijdschap is in de verschillende bladen het feit vermeld, dat er op het z.g. Autokerkhof te Pietermaai een eenrichting verkeer gekomen is. Ook op Otrabanda wordt thans met verbreeding der Nanniesteeg gezocht naar een middel om de Breedestraat te ontlasten. Maar wat zijn veiligheids bepalingen, zonder verantwoordelijkheids gevoel van de kant der chauffeurs?

We hebben met de politie autoriteiten gesproken, die klagen, dat wegens de bezuiniging bij dat corps, sterkere controle onmogelijk is.

Maar zeker is, dat zoo de toestand niet blijven kan, en een strenger controle op weg en verkeersregels noodig is, Caveant consules.

De olie-raffinaderij op Bonaire?

Kabelberichten melden, dat A. Brown Secretaris van de „Independent Petroleum Association" heeft aangekondigd, dat hij aan het Congres te Washington in de eerstvolgende zitting vragen zal om de petroleum te beschermen door middel van tarieven.

Dit is het voorspel van de tariefwet, waarvan het zal afhangen of buitenlandsche olie in 't buitenland geraffineerd moet worden, waarmee de vestiging op Bonaire in verband staat.

Ingetrokken rijbewijzen over de maand October 1931.

Joseph Gaines op 3--10—1931 voor 6 maanden;

Fermin O. Lake op 3—10 1931 voor 6 maanden.

Men verzoekt ons het publiek er op attent te maken, dat als proef sedert 1 November l. l., het smalle gedeelte Pietermaaiweg ALLEEN ingereden mag worden, komende van Wilhelminaplein en dat de Theaterstraat alleen ingereden mag worden uit de Nieuwestraat en komende van de „de Ruyterkade". LET OP DE ROODE VERKEERSBORDEN!

Een merkwaardige loopbaan van een minister.

De minister van Buitenlandsche Zaken in Engeland, Lord Reading heeft een merkwaardige loopbaan achter den rug. Hij is de zoon uit een Joodsche familie en liep op 14-jaren leeftijd uit de ouderlijke woning weg. Hij monsterde als scheepsjongen.

Later keerde hij in zijn woonplaats terug en vestigde zich als beursmakelaar, Hij had echter geen succes en viel van de eene geldelijke moeilijkheid in de andere. Het gevolg was een bankroet. Hij liet zich daarom niet ontmoedigen en werd na ernstige studie advocaat in Londen met een groote practijk. Zoo kwam hij in de politiek.

Op 44-jarigen leeftijd kwam Reading voor de liberalen in het Lager Huis, na eenige jaren werd hij Atorney-General, rijksadvocaat en later lord Chief Justice, het hoogste rechtersambt in het Britsche Rijk.

Tijdens den wereldoorlog vooral bleek zijn diplomatieke en politieke kunde. Hij werd in den adelstand verheven. In 1921 werd hij vice-koning van Indië.

Nieuwe verkeersregeling.

Men verzoekt ons het publiek er op attent te maken, dat als proef sedert 1 November l.l. het smalle gedeelte Pietermaaiweg ALLEEN ingereden mag worden, komende van Wilhelmina plein en dat de Theaterstraat alleen ingereden mag worden uit de Nieuwestraat en komende van de „de Ruyterkade." LET OP DE ROODE VERKEERSBORDEN!

Het koloniale vraagstuk.

Het Juli-Augustus nummer van *Le Monde Nouveau*, is bijna geheel gewijd aan deze, vooral in de laatste jaren, zoo belangrijke kwestie.

We meenen belanghebbendenden te moeten wijzen op dit zeer actueele nummer, waaruit we slechts de volgende artikelen aanstrepen.

Albert SARRAUT, ancien ministre, président du Comité colonial franconéerlandais: *Le devoir de l'homme blanc..*

Sir Hesketh BELL: *De la pernicieuse influence du cinéma sur les peuples primitifs.....*

A. D. A. DE KAT ANGELINO, délégué des Pays-Bas à la Société des Nations: *Politique coloniale synthétique....*

Maurice RONDET-SAINT, directeur de ligue maritime et coloniale: *Les nations colonisatrices devant l'évolution indigéne...*

E. MORESCO, délégué permanent des Pays- Bas à la Société des Nations: *La colonisation et question des races.*

Major U. F. H. RUXTON, C. M. G., ancien lieutenant-gouverneur de la Nigéria du Sud: *Contrastes dans les méthodes coloniales...*

Raden Mas NOTO SOEROTO: *Les idées internationales et le probléme colonial...*

Paul BOURDAIRE, secrétaire perpétuel de l'Académie des Sciences coloniales: *Les dangers qu'il y a à Genève à vouloir imposer d'emblée les principes occidentaux d'ordre social à des populations indigènes au premier début de leur évolution et de leur ascension.*

L. J. M FEBER, rapporteur des Questions coloniales à la Chambre des députés néerlandaise: *Le relèvement des Indes néerlandaises.*

Henri GOURDON, ancien inspecteur de l'Instruction publique en Indochine *L'éducatton des indigènes.*

E. VANDERVLUGT: *Le sens de la colonisation..*

Columbiaansche oorlogschepen in spe.

Zaterdag middag kwamen hier in de Caracasbaai ter aanvulling van provisie en brandstof de twee kanoneerbooten *Santa Martha* en *Cartagena*, beide in Glasgow gebouwd voor rekening van de Columbiaansche regeering. De schepen waren nog bemand met Engelschen, die van hier naar Managua zouden gaan, waar de schepen door de Columbiaansche regeering zullen worden overgenomen

Terugwerkende kracht.

Onder dit hoofd *schrijft het Kol. Weekbl.*

Wat wij in ons blad van 6 Aug. l.l. schreven over de accijnsverhooging besloten wij met deze aan de *Amigoe* ontleende opmerking: „Achteraf hoorden wij, dat het wettelijk hier op Curaçao onmogelijk is, dat fiscale wetten gemaakt worden met terugwerkende kracht. Zoover we weten, vestigde echter geen der Raadsleden daar de aandacht op".

Wij hebben ons van eenig commentaar onthouden, omdat wij met de Curaçaosche wetgeving — in het bijzonder de fiscale — niet zóó op de hoogte zijn, dat wij ons tot oordeelen bevoegd achtten. Niet zonder spanning hebben wij echter mededeeling van de gronden der bovengenoemde opvatting afgewacht. De *Amigoe* heeft meenen wij, er het zwijgen toe gedaan. In *La Prensa* van 1 September l. l. komt nu een inzender vertellen, dat een terugwerkende kracht zou zijn afgestuit op art. 3 der Algemeene bepalingen der wetgeving: „De algemeene verordeningen verbinden alleen voor het toekomende, en hebben geene terugwerkende kracht". En dan komt er een verwijt aan de rechtsgeleerde leden van den Kolonialen raad mrs. De la Try Ellis en Eskes en aan den notaris Lansberg, dat zij blijkbaar met de beginselen onzer wetgeving niet op de hoogte zijn, immers wel over de billijkheid maar niet over de wettigheid van terugwerkende kracht hebben zij gesproken.

Eerlijk gezegd: zoo zout hebben wij 't nog niet dikwijls gegeten!

De voorzitter onzer afdeeling, dr. Polvliet, heeft in het volgend nummer van hetzelfde blad dezen inzender de ooren even gewasschen, en hem heel duidelijk gezegd met andere woorden, wat de Hooge Raad der Nederlanden o. a. bij arrest van 4 Dec. 1919 besliste: „Van schending van dit art. kan geen sprake zijn, indien eenige wet overeenkomstig haren inhoud terugwerkende kracht is gegeven".

Dr. Polvliet besluit, dat weer eens te meer gebleken is, „dat wetuitlegging niet behoort tot het terrein van den leek, doch behoort te worden overgelaten aan meer ter zake kundigen."

Misschien komt nu ook de zegsman van de *Amigoe* nog voor den dag. Wij moeten immers wel aannemen, dat deze een ander is, want de aangehaalde bepaling geldt niet alleen voor fiscale wetten en is evenmin specifiek Curaçaosch; zij stemt overeen met art. 4 der Nederlandsche Wet A. B.

Verwachte Schepen in de week van 8—14 November.

S.S.	aank.	van	vertrek	naar
„FALCON"	8	Maracaibo	8	New-York
„TRUJILLO"	8	Maracaibo-Aruba	8	La Guayra
„EL LIBERTADOR"	8	Maracaibo	8	Aruba-Maracaibo
„VESTVANGEN"	9	Paramaribo	9	New Orleans
„TRUJILLO"	10	La Guaira	10	Aruba-Maracaibo
„GRUNEWALD"	10	Hamburg	11	Mexico
„BACCHUS"	10	Maracaibo	10	New-York
„SIMON BOLIVAR"	11	Amsterdam	11	P. Limon
„LUNA"	11	New-York	11	Aruba-Maracaibo
„ROTARUA"	11	London	12	Cristobal-New-Zeeland
„COSTA RICA"	11	P. Limon	12	Amsterdam
„EL LIBERTADOR"	11	Maracaibo-Aruba	12	Aruba-Maracaibo
„DRECHTDIJK"	12	Liverpool	12	Cristobal
„VAN RENSSELAER"	12	Amsterdam	12	New-York
„MIDAS"	12	Curaçao	12	Bonaire
„MIMI HORN"	12	Cartagena	12	Hamburg
„TRUJILLO"	12	Maracaibo-Aruba	15	La Guayra
„BACCHUS"	13	Aruba-Maracaibo	13	New-York
„AMOR"	13	Maracaibo	13	New-York
„DAKARIAN"	13	Liverpool	14	P. Limon
„MIDAS"	14	Bonaire	14	St. Martin-St. Domingo
„COTTICA"	14	New-York	15	Amsterdam
„PEROU"	14	Cristobal	15	Le Hâvre

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.

Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Simon Bolivar"	11 November
„Crijnssen"	25 November
M.S. „Colombia"	7 December
„Venezuela"	23 December

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

„Costa Rica"	12 November
Simon Bolivar"	26 November
„Crijnssen"	10 December
M.S. „Colombia"	24 December

Naar Port au Prince en New York:

„Van Rensselaer"	12 November
„Oranje Nassau"	26 November

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Cottica"	15 November
„Van Rensselaer"	6 December

Naar La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad Georgetown en Paramaribo:

„Atlas"	16 November

Naar Pto. Cabello en New York:

„Amor"	13 November
„Luna"	20 November

Direct naar La Guaira:

„El Libertador"	18 November
„El Libertador"	2 December

Naar Cristobal en Pacific Coast:

„Bodegraven"	20 November
„Helder"	4 December

Direct naar Rotterdam:

„Ulysses"	8 November
„Boscoop"	20 November

Naar Sint Kitts en St. Martin:

„Midas"	17 November 11 a.m.
„Atlas"	1 December

Naar San Pedro de M. en Sto. Domingo City:

„Midas"	17 November 11 a.m.

Naar Bonaire:

„Midas"	12 November

Naar Maracaibo (*via Aruba)

„Luna"	11 November
* „Flora"	18 November
„Calypso"	25 November
* „Medea"	2 December
„Amor"	9 December

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR".

Vertrek van CURACAO	Zondag	8 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	8 November	8	p.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	8 November	9	p.m.
Aankomst te Maracaibo	Maandag	9 November	10	a.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	10 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	11 November	5 30	a.m.
Vertrek van Aruba	Woensdag	11 November	6.30	a.m.
Aankomst te CURACAO	Woensdag	11 November	1.30	p.m.
Vertrek van CURACAO	Woensdag	11 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Donderdag	12 November	8	p.m.
Vertrek van Aruba	Donderdag	12 November	9	p.m.
Aankomst te Maracaibo	Vrijdag	13 November	10	a.m.
Vertrek van Maracaibo	Zaterdag	14 November	8	a.m.
Aankomst te Aruba	Zaterdag	14 November	9	p.m.
Vertrek van Aruba	Zaterdag	14 November	10	p.m.
Aankomst te CURACAO	Zondag	15 November	6	a.m.
Vertrek van CURACAO	Zondag	15 November	2	p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	15 November	8	p.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	15 November	9	p.m.
Aankomst te Maracaibo	Maandag	16 November	10	a.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

Auto ongelukken.

Zondag avond had er op Scharloo een ernstige aanrijding plaats tusschen auto en motorfiets, met gevolg dat een slachtoffer naar het hospitaal vervoerd moest worden.

Dinsdagavond had er een aanrijding plaats op de weg om 't Schottegat tusschen een particuliere auto en een der kleine bussen. Waarschijnlijk was de aanrijding het gevolg van het niet dempen der lichten. De bus kwam als een wrak aan de kant der weg te liggen, terwijl de particuliere auto, een wiel met spatbord verloor en de as brak. Gelukkig kwamen allen met de schrik vrij. De schuld schijnt te wijten aan de buschauffeur.

Den 5den November omstreeks 10 uur voorm., had op den weg naar Caraçasbaai, in de nabijheid van Janwé, een aanrijding plaats tusschen een autobus gemerkt 867c. bestuurd door E. F. C. 31 jaar wonende Flor de Marie en een voetganster genaamd E. C. C. oud 20 jaar wonende te Dominquito. Oorzaak is dat de voetgangster, na het uitstappen uit een ter plaatse stilstaande autobus, vermoedelijk zonder aandacht aan den weg te schenken, vóór de bus langs dwars over den weg liep, waarbij zij in aanraking kwam met de juist passeerende autobus, met het gevolg, dat zij zoo ernstig verwond werd, dat de dood reeds intrad tijdens vervoer per ambulance naar Sint Elisabeth Gasthuis. De schuldvraag wordt onderzocht door de Recherche.

Iets over pluimvee.

Nu in alle takken van bedrijf bezuinigd wordt en de werkeloosheid voortdurend toeneemt, is misschien voor velen de tijd gekomen om zich eens meer te gaan interesseeren voor pluimvee, en te probeeren een nieuwe bron van inkomsten te gaan vormen. Iedereen roept „bezuinigen" dus moet dat ook bij onze hoenders gebeuren, doch op een andere manier dan bij andere bedrijven. Bij pluimvee bezuinigen beteekent:

Meer zorg besteden aan de dieren.
Goede hokken voor nachtverblijf.

en een der voornaamste factoren:

Goed voer verstrekken.

De zorg waarmede het pluimvee behandeld wordt is de voornaamste factor voor het welslagen, wat door de hoenders beloond wordt met meer eieren, die dan ruimschoots opwegen tegen de uitgaven.

Menigeen heeft zich afgevraagd: Welk ras is geschikt voor Curaçao? Een vraag die zeer moeilijk te beantwoorden is, daar hier rekening gehouden moet worden met de smaak der koopers. Dan wat is het idee; wil men hoenders houden voor de productie, of ziet men graag hoenders die naderhand een goede bout leveren.

Voor bedrijven waar speciaal op de productie gelet wordt, houde men zich aan de lichte rassen, daar deze hier beter tegen het klimaat kunnen, en ook wat voerkosten aangaat voordeeliger zijn.

Toch is voor een bedrijf, ieder hoen dat onder de lichte rassen gerangschikt wordt niet geschikt, daar speciaal gelet wordt op de hoeveelheid eieren; dus moet men een der soorten nemen, welke onder de bedrijfshoenders gerekend worden.

De voornaamste bedrijfshoenders zijn wel de „Witte Leghorns" die kans hebben gezien in zeer korten tijd zich de voornaamste plaats in de pluimveewereld te veroveren door hun hooge productie, hun geringe voederkosten, en het gemakkelijk groot brengen der kuikens. Daar op zeer jeugdigen leeftijd de haantjes reeds te onderscheiden zijn, kunnen deze spoedig verwijderd worden, daar ze de kosten verhoogen van het kuikenvoer en gemakkelijk zijn groot te brengen met voer van minder kwaliteit. „*Minorca's*" zijn daarentegen als nuthoen van weinig beteekenis; door hun groote en vele eieren hebben zij nog vele liefhebbers, maar zijn zeer gevoelig voor allerlei ziekten, terwijl de kuikens zwak zijn en daardoor moeilijk op te fokken. Andere bedrijfsrassen zooals: „Barnevelders" „Rhode Island Reds" en Plymouht Rocks" behooren allen tot de middelzware rassen, waaraan vooral in de tropen het bezwaar verbonden is, dat zij bij niet voortdurende controle spoedig te zwaar worden, wat op den duur veel misere meebrengt.

Meer zorg besteden aan ons pluimvee is een der voornaamste bezuinigingsmaatregelen, doch daarover den volgenden keer.

P. S.

Vragen ook in het Engelsch en Papiamentsch betreffende pluimvee-aangelegenheden te richten aan: *Den Adviseur der Cur. Pluimvee Vereeniging te Bullenbaai.*

Adviseur.

Uitzetting Chineezen.

Met de ingetreden loonsverlaging op de schepen der C. S. M. waren een twaalftal chineezen niet tevreden, en waarom ze desserteerden. Ze worden nu door de politie vastgehouden, om als vreemdelingen zonder middelen van bestaan per eerste gelegenheid naar hun vaderland te worden terug gestuurd.

Een werkgelegenheid thans temeer voor onze Curaçaoenaars.

Curaçaosche Voetbalbond.
OFFICIEEL.

Wedstrijdprogramma voor Zondag 8 November 1931.

Mundo Nobo

De voetbalwedstrijd VOLHARDING—TRAPPERS welke vastgesteld was voor Zondag 8 November a.s. is UITGESTELD.

Thans is vastgesteld de wedstrijd:

Competitie 1ste klasse: M. V. V. — Transvaal.
Aanvang: 4 uur precies.

Vele vereenigingen zijn in gebreke gebleven de ledenlijsten, vragenlijsten en de elftalopgaven, in te zenden vóór 30 October j.l.

Vereenigingen welke deze lijsten niet hebben ingezonden voor Woensdag 11 November a.s. zullen worden beboet met een bedrag van F. 2.50. Deze boete zal voor elke week verder verzuim worden herhaald.

De functie van Penningmeester wordt vanaf heden waargenomen door:
M. de VRIES Negropont 71 Emmastad.

HET BESTUUR.

Inbraken.

In de laatste week hebben hier twee inbraken plaats gehad. Op Plantersrust is bij een der bewoners ingebroken in de brandkast en daar f 750.— ontvreemd.

Een van het personeel is in voorloopig arrest als verdacht van het misdrijf. Ook elders op de Roodeweg heeft er een inbrak plaats gehad, waar een gelds bedrag ontvreemd is van ruim 100 gld.

Nog hoorden we ook van oplichters, die vooral buiten de stad komen aankloppen tot het leenen van kleine bedragen voor 't koopen van benzine enz. en die daarna spoorloos verdwijnen en niet meer komen opdagen. Men zij op zijn hoede.

Op verzoek van de politie deelen wij mede:

Het publiek wordt gewaarschuwd om deuren, erven, kasten en garages goed gesloten te houden, ter voorkoming van diefstal en verduistering ook door eigen personeel

De Inwijding der Stadsschouwburg.

Heden avond zal deze plechtigheid plaats hebben in tegenwoordigheid van Z. E. den Gouverneur.

De algemeene repetitie Donderdagavond was echter reeds een groot succes, zoowel wat opvoering betreft als opkomst. Alhoewel we toch verwacht hadden, dat ook op deze avond de zaal het aantal bezoekers niet zou kunnen bevatten. Er waren echter nog eenige leege plaatsen.

We hebben een der generale repetities bijgewoond en over het algemeen maakte het geheel, behoudens een enkele uitzondering een keurige indruk.

Het grootste gedeelte van den avond is muzikaal en wordt begeleid door een keurig orkest onder leiding van den Hr. Fensohn met aan de piano mej. E. Palm.

Dans en zang, vooral van de Sopraan Mevr. Curiel is af, alleen hadden we gaarne de kinderdansen in „La Vision des etoiles" wat meer gedisciplineerd gezien, maar we begrijpen het moeilijke in de opleiding van kinderen en kunnen hun bovendien gaarne wat vergeven.

Bijzondere indruk maakt zeker het Paaschkoor uit de „Cavalleria Rusticana."

Het is zeker een avond van groot kunstgenot en gratie een inwijdingsvoorstelling waardig, behoudens zooals wij boven reeds aangaven een enkele uitzondering.

Ook de tooneeldecors en verdere inrichting der zaal laat weinig te wenschen over.

We hopen van harte, dat de beschavende invloed, die van dezen avond uitgaat steeds onze nieuwe Stadsschouwburg tot eer moge strekken. Want we zijn overtuigd, dat ook bij de Stichten van deze Schouwburg voorzat, wat Vondel dichtte op den bouwheer der Amsterdamsche Schouwburg:

't Ontbreydelen der Jeugd, noch 't godloos voedsel van
Vervloekte afgoderij, en al wat zij verdichte,
Maer stichtig tijdverdrijf was 't oogmerck van dien man,
Die, tot een oefenschool van deugd, den Schouwburg stichte.

Het Roede Kruis.
Afdeeling Curaçao.

Het Septnummer van de Revue internationale de la Croix rouge bevat een verslag over de oprichting der Curaçaosche afdeeling.

Woensdag a.s. zal naar we vernemen de officieele oprichtingsvergadering plaats hebben. Ook zullen dan plannen gemaakt worden voor het begin der werkzaamheden, welke hiertoe zullen moeten voeren, dat men hier op Curaçao in tijden van rampen lokalen en personeel ter verpleging tot beschikking heeft.

Curaçaosche arbeidsbeurs.

Het aantal ingeschrevenen van deze week aan de Curaçaosche arbeidsbeurs bedroeg 79
Aan 133 personen werd werk verschaft.

Officieele Berichten.

Aan den kommies der belastingen op Curaçao, Encarnacion de Windt, is eervol ontslag uit s' Lands dienst verleend.

De tijdelijk Commies Jhr. W. de Brauw, thans werkzaam ter Administratie van Financien is tijdelijk overgeplaatst naar Aruba en werkzaam gesteld ten kantore van den Gezaghebber van dat eiland.

De Adjunct-Commies Eric Arends, thans werkzaam ten kantore van den Gezaghebber van Aruba, is tijdelijk overgeplaatst naar Curaçao en werkzaamgesteld bij den Lands Watervoorzieningsdienst.

Christelijk Militair tehuis.

Vrijdagavond werd door Z. E. Gouverneur van Slobbe, beschermheer der Vereeniging plechtig het nieuwe Christenlijk militaire tehuis geopend in de Villa Aminta, Hoogstraat 16.

Tal van autoriteiten vooral militair waren aanwezig.

We danken het bestuur Do. W. J. van Lindonk, voorzitter en de Heer K. Beekes, Secretaris voor de uitnoodiging.

Storm in het kanaal.

Berichten van den 4e November melden zware storm in het kanaal. Vandaar en ook uit de Golf van Biscaje werden talrijke S. O. S. seinen opgevangen.

Radiostation Saba.

Naar men ons van de Lands Radiodienst meedeelde is het radiostation Saba Dinsdag 3 November officieel opengesteld.

UIT HET MOEDERLAND.

Jaarcijfers voor Nederland.
1930.

Dezer dagen is de jaargang 1930 der „Jaarcijfers voor Nederland" verschenen, de door het Centraal Bureau voor de Statistiek bewerkte en bij de Algemeene Landsdrukkerij verkrijgbaar gestelde gemakkelijk te raadplegen algemeene statistische publicatie.

Enkele daaraan ontleende cijfers vermelden wij hieronder.

Volgens de voorloopige uitkomsten der volkstelling van 31 December 1930 was het zielental van ons land op dien datum 7 920 388.

De cijfers der gesloten huwelijken blijven vrijwel constant (tusschen 7 en 8 per 1000 inwoners), de geboortecijfers — behoudens kleine schommelingen — dalen regelmatig, het sterftecijfer vertoont eenzelfde beeld. Dit laatste bereikte in 1930 het laagst geregistreerde cijfer (9.1 per 1000 inw.)

Het aantal openbare en bijzondere scholen voor gewoon en uitgebreid lager onderwijs steeg van 5890 in 1918 tot 7834 op 31 December 1927. Op dezen laatsten datum bedroeg de schoolbevolking dezer lagere scholen ruim 1.100.000.

Het aantal Middelbare scholen voor algemeene ontwikkeling nam van 1918 tot 1927 toe van 139 tot 200, het aantal gymnasia van 75 tot 100.

In hetzelfde tijdvak nam het aantal ingeschreven studenten en toehoorders aan de universiteiten regelmatig toe van 5396 tot 8653.

In de laatste jaren beweegt het aantal studeerenden aan de Technische Hoogschool te Delft zich in dalende lijn. Van 1920-21 tot 1927-28 zien wij eene vermindering van 2434 tot 1438. Ook het cijfer der Nederlandsche Handelshoogeschool te Rotterdam vertoont een daling namelijk van 602 in 1918-1919 tot 341 in 1917-1928. Wageningen blijkt beter te trekken, hier wordt een toeneming geconstateerd van 289 in 1919-1920 tot 368 in 1927-1928.

Aangaande factoren, welke aanwijzingen geven omtrent de welvaart der bevolking, leeren de jaarcijfers het volgende:

Het bedrag der belaste vermogens neemt toe sedert 1923—1924 en steeg in 1929|1930 tot 15.666 millioen gulden. De cijfers der Rijksinkomstenbelasting stijgen eveneens. Bedroeg het totaal der zuivere inkomens in. 1924|1925 3761 millioen, in 1929|1930 is dit bedrag tot 4285 geklommen Bij deze en andere cijfers dient evenwel rekening te worden gehouden met de toeneming der bevolking en tevens met het feit, dat nà het jaar, waarop de laatstbekende hierboven bedoelde cijfers betrekking hebben, economische verschijnselen hebben gewerkt en nog werken, die tot gevolg zullen hebben, dat de cijfers een ander beeld zullen toonen.

Het saldo der inleggers bij de Rijkspostspaarbank bedroeg op 31 December 1929 ruim 351 millioen, voor de particuliere spaarbanken zijn de cijfers resp. 217 en 381 millioen.

Het aantal uitgesproken faillissementen, dat na de oorlogsjaren tot 4341 in 1924 was gestegen, daalde sedert regelmatig en bedroeg in 1929 2729.

De totale uitgaven voor armenzorg welke in 1926 80 millioen hebben bedragen, beliepen in 1926 reeds 90 millioen.

De handelsbalans vertoont als steeds een belangrijk invoersaldo. Weliswaar bedroeg dit in 1930 63 millioen minder dan in het daaraan voorafgaande jaar, doch ook in 1930 is het invoersaldo nog bijna 700 millioen.

In de Zuid-Limburgsche mijnnijverheid nemen wij nog steeds toeneming waar van de netto hoeveelheid uitgedolven steenkool, ofschoon voor 1929 die toeneming geheel voor rekening van de particuliere mijnen komt. Van 4.5 milliard K.G. in 1922 steeg de uitgedolven hoeveelheid in 1929 tot 11.5 milliard.

Na 1926 is in de cijfers der in- en uitgeklaarde zeeschepen teruggang te bespeuren. In dat jaar bedroegen elk dezer aantallen ongeveer 29.000 tegen 23.000 in 1929. In 1929 was de afneming grooter dan in het voorafgaande jaar.

BUITENLAND.

Wereldwerkeloosheid.

Het October nummer van de *Industrial and Labour information*, wat uitgegeven wordt door het internationaal arbeidsbureau van de Volkenbond publiceert hierover de volgende cijfers.

European Countries

Austria	196,321
Belgium	113,823
Czechoslovakia	210,908
Danzig	21,509
Denmark	36,100
Estonia	634
Finland	6,766
France	53,673
Germany	4,104,000
Great Britain and Ireland	2,142,821
Hungary	29,412
Irish Free State	21,427
Italy	693,273
Latvia	2,169
Netherlands	106,730
Norway	22,431
Poland	251,608
Rumania	41,519
Saar	20,205
Sweden	44,261
Switzerland	18,506
Yugoslavia	6,672

Extra-European countries

Australia	118,424
Canada	32,400
New Zeeland	48,670
Japan	394,625
Palestine	36,050
United States	—

De tanden van President Hoover.

President Hoover heeft zich onlangs een kies laten trekken. De piccolo van den tandarts vroeg, toen de operatie afgeloopen was, of hij de kies mocht hebben, en zijn patroon stemde hierin toe.

De jongen verkocht de presidiale kies voor een dollar.

Toen kwam hij op een goed denkbeeld. Hij verzamelde de tanden en kiezen die zijn baas trok, en vier-en-twintig uren lang deed hij prachtige zaken in Hoovertanden.

Toen zijn voorraad uitgeput was, toog hij opnieuw aan het verzamelen, en enkele dagen later begaf hij zich opnieuw naar de wijk, waar hij het man gebracht had. Maar hij kwam te laat. De markt was overvoerd. Overal werden authentieke tanden van den president aangeboden. Er waren er genoeg in omloop om de gebitten van alle leden van het congres mede te vullen.

Een Amerikaansch blad vertelt het. Aan de waarheid ervan kan dus geen twijfel bestaan.

De tunnel bij Gibraltar zal spoedig worden aanbesteed.

De Spaansche regeering heeft een technische commissie opdracht gegeven, zoo spoedig mogelijk een plan voor den bouw van den tunnel bij Gibraltar uit te werken.

Het plan zal binnenkort aan de Spaansche Nationale Vergadering ter goedkeuring worden voorgelegd. Dit grootsche werk van het nieuwe Spaansche regiem zal er in latere jaren als een herinnering aan het nieuwe Spanje voortleven. Al jaren hielden Europeesche economen en technische deskundigen zich bezig met het vraagstuk om een tunnel te bouwen onder de Straat van Gibraltar.

Enkele jaren geleden werd een comité gevormd, om rapport uit te brengen over dit probleem. Dit comité bestond uit 50 leden onder leiding van general Rubio y Belloc.

De door dit comité geprojecteerden tunnel werd door de nieuwe Spaansche regeering als basis van verdere werkzaamheden beschouwd. De afstand tusschen Gibraltar en Tanger aan de kust van Afrika is ongeveer half zoo groot als het Kanaal tusschen Dover en Calais en bedraagt 32 kilometer.

De tunnel zal op een diepte van 250 tot 500 meter aangelegd worden. De werken zullen ongeveer vijf jaar in beslag nemen. Volgens de berekening van Generaal Rubio y Belloc zullen circa 1200 personen- en goederentreinen per dag den tunnel in beide richtingen kunnen passeeren. Iedere goederentrein zal ongeveer 100 ton verschillende ladingen kunnen transporteeren.

Zoo zal dus het dagelijksch wagenverkeer tusschen Europa en Afrika kunnen geschat worden op ongeveer 12000 ton. Deze nieuwe directe spoorwegverbinding is natuurlijk niet alleen als handelsweg tusschen Europa eenerzijds, Marokko, Senegal en andere Afrikaansche gebieden anderzijds gedacht, maar tegelijkertijd als een prachtige touristenroute, die het hart van het Europeesche vasteland met het Zwarte werelddeel verbinden zal.

Nieuwe President van Peru.

Tot constitutioneel president van deze republiek is gekozen de Luit. Kol. Luis M. Sanchez Cerro.

De Scadta.

Deze luchtvaart Mij. opent heden een luchtlijn tusschen Maracaibo en Barranquilla.

Van het Vaticaan.

Een nieuw electrisch systeem voor het klokkeluiden in de St. Pieterskerk is deze week door Z. H. den Paus geopend.

Een klokkenconcert werd bij die gelegenheid per korte golf over de wereld uitgezonden.

Op het oogenblik is men op het Vaticaansch radiostation bezig met het opstellen van de installatie voor het uitzenden en ontvangen van foto's, teekeningen en autogrammen. Deze installatie werd den H. Vader geschonken door den uitvinder den heer E. Belin, die tevens twee deskundigen naar Rome zond om haar te monteeren. De „Observatore Romano" weet mede te deelen, dat de H. Vader de installatie persoonlijk zal komen bezichtigen en ook de officieele proeven ter gelegenheid van de inwijding zal bijwonen.

De Fransche Kabel.

Volgens geruchten zijn er onderhandelingen gaande, waardoor deze Maatschappij, die vroeger ook op Curaçao gevestigd was, aan de International Company van telefoon en telegrafie zal overgaan.

De Toestand in Spanje.

Wegens de oneenigheid die er bestaat onder de verschillende partijen, wordt er beweerd, dat Professor Rafael Altamira de voornaamste candidaat zal zijn voor het aanstaande Presidentschap. Altamira is advocaat en lector in Zuid Amerika en behoort tot geen enkele politieke partij.

In Bilbao werd deze week een priester gedood en een andere door arbeiders zwaar gewond. Men vreest represaille maatregelen der katholieken.

Een missionaris onder de misdadigers van Chicago.

De Iersche priester Mathew Ganning, oefent zijn bediening uit in de Carolus Borromaeuskerk te Chicago. Op zekeren dag was hij getuige van een bloedigen overval door gangsters (dranksmokkelaars). Een 19-jarige jongeman werd gedood. Deze overval was voor den priester aanleiding te trachten zijn parochie van misdadigers te zuiveren. Hij bezoekt daarom geregeld de localen der misdadigers en wijst hen, gekleed in zijn toog, op hun misdadig leven. Zijn optreden maakt op de leden der onderwereld grooten indruk en reeds herhaaldelijk heeft hij bloedige botsingen weten te voorkomen.

La Dirección del Colegio del Sagrado Corazón
WELGELEGEN

suplica a las personas invitadas al festival de premios se sirven presentar a la entrada la tarjeta de invitación, y espera que las damas se presenten decorosamente trajeadas haciendo gala de sus nobles sentimientos.

De Directie van het pensionaat van het H. Hart
WELGELEGEN

verzoekt vriendelijk, dat de genoodigden hun invitatiekaartje toonen bij het binnenkomen, ook, dat de Dames zich als altijd door haar deftige, zedige kleeding onderscheiden.

1—2

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op Vrijdag, den 27sten November a. s. des voormiddags te 10 uur, zal in het openbaar volgens plaatselijk gebruik ten overstaan en ten kantore van den notaris Eduard Salomon Lansberg, in de Willemstad, Wilhelminaplein alhier, worden verkocht en aan den meestbiedende toegewezen:

De plantage genaamd „Choloma", gelegen in het tweede district van het eiland, vroeger een deel van de plantage „Groot Sint Joris", groot bij benadering ruim 100 Hectaren, met de daarop staande gebouwen, namelijk: Heerenhuis, Assistent-woning, Opzichter-woning, Garage, Veerenhuis, Broed huis, honderden Vrucht- en Palmboomen, 10 Putten en 12 Molens, met of zonder de zich daarop bevindende inventaria bestaande uit: 13 struisvogels, ongeveer zestig schapen en geiten, voorraden van opgewerkte vee. ren, manufacturen, prentbriefkaarten gereedschappen, broedmachines, enz.

De plantage en inventaris zijn dagelijks te bezichtigen, terwijl zoowel plantage als inventaris inmiddels uit de hand te koop zijn.

Voor nadere inlichtingen vervoege men zich tot den Heer J. M. L. Maduro, de Ruyterplein No. 1.

Veilcondities en bewijzen van eigendom zullen 8 dagen vóór den verkoopdag ten kantore van genoemden notaris ter inzage van de belanghebbenden liggen.

Curaçao, den 20sten October 1931.

3—4

Groote Opruiming

van Jongens Matrozenpakjes en verschillende soorten Witte goederen.

Curaçaosch Warenhuis.

Ansingstraat 9.

1-2

Bekendmaking.

De openbare verkooping van juweelen en gouden en zilveren voorwerpen, van en met **1 Januari 1930** *tot en met* **30 Juli 1930** *ter De Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend onder* **No. U 6907** *tot en met* **No. W 4400** *zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **12 November a.s.**, *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk** *de verschuldigde interesten te komen aanzuiveren.*

Willemstad, 7 den November 1931

De Voorzitter,
P. L. Gorsira.

6

Te koop of te huur

een winkel gebouwd op een deklichter.
Verdere inlichtingen te bekomen bij de
N. V. tot Aanneming van Werken
v.h. H. J. NEDERHORST
Telefoon No. 25.
West Indische Compagniesteeg No. 12.

2-2

De looden verrader van Curaçao.

Onder deze naam is er een Curaçaosche merkwaardigheid, die althans hier, eerst bekend geworden is bij het verschijnen van de reisbeschrijving der K. XIII.

Jan Paul schreef bij het verschijnen van dat boek; „Is het niet om „tureluursch te worden uit deze blad„zijden tot de wetenschap te moeten „komen, dat er een merkwaardigheid „op Curaçao bestaat, waarvan je on„danks je jarenlang hier zijn, nog „nooit ofte nimmer van gehoord hebt."

Over dat oude scheggebeeld van een zeilschip schreven de auteurs van de reisbeschrijving der tocht van de K XIII:

„Vroeger was hij de trots van de „bewoners, thans niet meer dan een „vervallen grootheid. Reeds lang werd „de „Looden verrader" door de Cura„çaoenaars met de meeste achting, „zijnde het eenige beeld van hun eiland „vereerd en behandeld, totdat de be„manning van een der oorlogschepen „dit in de peiling kreeg. Het beeldje „was niet meer veilig en de matrozen „rustten niet, voordat het was weg„genomen en goed en wel aan boord „verstopt.

„Het maakte de reis mee naar Hol„land en omdat het ventje daardoor „veel geleden had en er onooglijk „uitzag, werd het gelijk met ander „schilderwerk aan de werf in Nieuwe„diep in onderhoud gegeven en kwam „na verloop van tijd prachtig, in een „nieuwe jas gestoken terug. En toen „na een volgende reis naar de West, „de „Verrader" weer op zijn voetstuk „prijkte, maar nu geheel als tip-top „gentleman gekleed, konden de Cura„çaoenaars het wel weer vergeven. „Hetzelfde spelletje herhaalde zich „nog eenige malen, steeds geheel bui„ten medeweten en goedvinden van „de eigenaren, als het beeldje volgens „de matrozen weer eens een nieuw „pakkiejan" noodig had. Geen won„der dus, dat de commandanten verbo„den, in het vervolg den „Looden „verrader" aan boord te brengen en „op een reisje naar Holland te fuiven. „Maar niettegenstaande de meest ge„strenge orders, werd hij dikwijls op „slinksche wijze van zijn voetstuk ge„licht en aan boord in veiligheid ge„bracht tot groote verbolgenheid der „eigenaren, en hoe er ook vóór het „vertrek werd gezocht, hij was en „bleef onvindbaar.

„Pas bij het in zicht komen van de „Hollandsche kust werd hij voor de „dag gehaald en op een goed in het „oog loopende plaats op het dek neer„gesteld om getuige te zijn van het „binnenloopen in de haven van Nieu„wediep.

„En weer kreeg hij een nieuwe „kleur, werd volgens de laatste mode „gekleed en maakte met een volgend „schip den tocht over den Atlanti„schen Oceaan naar zijn woonplaats.

„Tegenwoordig kent een groot deel „van de marine hem nog maar uit „overleveringen en heeft hem in wer„kelijkheid nooit gezien. Het wordt „tijd dat Curaçao weer geregeld door „de marine bezocht wordt, zoodat „niet alleen buitenlandsche oorlog„schepen er hun vlag vertoonen; bo„vendien vraagt de „Looden Verrader' „om een nieuwe jas".

„Tot zoover het verhaal in de reis„beschrijving van de K. XIII.

Jan Paul is er toen in die dagen (begin 1928) op uitgetrokken.

„Ergens in de buurt van de West„werf, aldus schreef hij, moest ie te „vinden zijn, ergens op 'n bleekveldje, „dicht bij 't huis vroeger bewoond „door de familie de Gorter, zoo be„weerde men op m'n informaties.

„Er heen gestapt, gevraagd, gezocht, „maar van 'n koude kermis thuis ge„komen, in geen velden of wegen was „er 'n „Looden Verrader" te bekennen, „nooit van zoo'n persoonlijkheid ge„hoord, meneer.

„Niet onmogelijk, dat ie weer op „reis is daar Nieuwediep met Hr. Ms. „Hertog Hendrik; zoo niet, schrijft Jan „Paul verder, wie van m'n lezers kan „me z'n schuilplaats aanwijzen; want „op zoo'n Curaçaosche merkwaardig„heid moeten we zuinig zijn; ik sta „na de ontdekking in voor een spik„splinter nieuwe jas.

Tot zoover Jan Paul; maar een antwoord op zijn vraag kwam niet binnen. En de historie van het scheggebeeld bleef even duister als ze was.

Doch nu komt in het Octobernummer van *Onze Vloot* een oud-onderofficier heel wat bijzonderheden mededeelen.

Hij schrijf in zijn verhaal over het verblijf der *Kortenaer* en *Heemskerck* in de eerste dagen van de wereldoorlog en den terugreis naar Holland.

„Een paar dagen voor het Engelsche Kanaal ingeloopen werd, kwam er een boodschap bij den schipper, om direct bij den eersten officier te komen. Zoodra hij dan ook bij den, eersten officier kwam, zag de schipper al direct, dat er iets niet in den haak was. „Weet je al wat er gebeurd is, schipper," aldus de eerste officier. „Er zijn dieven hier aan boord. En op het verwonderde gezicht van den schipper, die er nog niets van begreep, dikte de eerste officier nog eens aan: „'t Is ongehoord, ik zeg je, dat onder de matrozen dieven zijn en jij dient dat toch te weten."

„Maar mijnheer, informeerde de schipper. „Wat is er dan toch loos?" „Loos, Loos," riep de eerste officier, „je bent toch zeker niet vergeten, dat die politie-agent bij ons vertrek van Curaçao rapporteerde, dat er een pop vermist was? Nu die pop is hier aan boord en is gestolen door lui van de équipage." De schipper schoot in een lach. „Bedoelt U soms den Verrader van Curaçao, mijnheer?" vroeg hij: „Man, lach je om zoo'n ernstig geval?", zeide de eerste officier, maar de schipper vond het heelemaal niet zoo'n ernstig geval: „Och mijnheer, is U nu Uw eigen jongen tijd vergeten? Herinnert U zich niet meer, dat de Adelborsten van de „Atjeh" den Verrader van Curaçao ook wel eens mee hebben gesjouwd?" Maar de eerste officier was in het geheel niet in een stemming om er een grapje van te maken. 't Moest en 't zou officieel behandeld worden bij den Commandant. Dus ging de schipper maar op stap om uit te zoeken, hoe het geval zich toegedragen had.

Hij liet den kabelgast (een matroos, die over de bergplaatsen van den schipper gaat) bij zich komen en informeerde bij dezen naar het geval. „Ja schipper, ik zal het U maar vertellen, nu de zaak toch aan 't licht is gekomen. De laatste avond van ons verblijf op Curaçao is een deel van de equipage gegaan passagieren, zij hebben het beeld toen binnen boord gesmokkeld en het opgeborgen op de koebrug, in een van de cellen van den dubbelen bodem. Het plan was om het beeld als aandenken aan ons verblijf op Curaçao, in den tuin van het gebouw van den Matrozenbond te plaatsen. Tot zoover was alles goed gegaan, maar vanavond hadden wij samen, de verfboer en ik, het beeld voorgaats gehaald om het eerst eens wat op te knappen. Wij hadden in Amerika nog een paar pakjes goudbrons gekocht en dachten, het beeld, voor dat wij in Holland kwamen een kwastje te geven. Juist toen wij zoo in ons werk verdiept waren, komt de adelborst van het benedenschip de trap af, wij draaiden natuurlijk direct onze lamp uit en verscholen ons achter de trap. Toen nu de adelborst wat verder de koebrug op ging en ons sommeerde om het licht weer op te steken, zijn wij de trap op geloopen en hebben niet gewacht op wat verder zou gebeuren. Nu schijnt de adelborst licht gemaakt te hebben en heeft toen het beeld zien staan en daar rapport over uitgebracht bij den eersten officier.

„Nou", zeide de schipper, „'t ziet ziet er niet mooi voor jullie uit. De eerste officier wil de zaak officieel behandelen en er broeit aardig wat. Enfin, ga je gang maar, je zult er denkelijk morgen wel meer van hooren.

De kabelgast salueerde en ging zijn kameraden opzoeken....

Den volgenden dag kwam de kabelgast op het rapport bij den Commandant. Deze informeerde hoe de geheele zaak zich had toegedragen en nu vertelde de kabelgast, dat hij alleen de pop meegenomen had en naar boord gebracht had. Op de vraag den Commandant hoe het mogelijk was geweest, dat hij de pop ongezien aan boord gebracht had beweerde de kabelgast, dat hij deze door een van de geschutpoorten binnen boord had aezet, toen het schip aan den kolensteiger lag en vervolgens zelf over den valreep binnen boord was gekomen. Alhoewel de Commandant twijfelde, of dat alles wel door één man was geschied, bleef de kabelgast bij zijne verklaring, dat hij alleen de schuldige was. „Nu man, ga je gang voorloopig, ik moet eens zien, of deze zaak wel disciplinair afgedaan kan worden", zeide de Commandant, waarop de matroos zich verwijderde. De schipper, die hier ook bij tegenwoordig was, bleef nog even toeven en zoodra hij zijn kans schoon zag, vroeg hij den commandant ook nog eens een woordje over de zaak te mogen zeggen. Toen de Commandant hem daartoe vergunning gegeven had, bepleitte hij verzachtende omstandigheden, bracht het uitmuntende gedrag en bijzondere geschiktheid van den kabelgast naar voren en vroeg tenslotte den commandant, of deze er genoegen mee kon nemen, indien de pop op de kosten van den kabelgast weer teruggezonden werd naar Curaçao. Na eenige bedenkingen gaf de Commandant toe, hij liet den kabelgast terugroepen en zeide hem, wat er besloten was. „Dus je hebt het goed begrepen, nietwaar? Zoodra wij in Holland komen, verzend jij de pop naar Curaçao en adresseer dat aan den Commissaris van Politie, je geeft het recu aan den schipper, zoodat wij werkelijk weten, dat het volgens de opdracht is gebeurd en nu ingerukt". De matroos verdween en de schipper bedankte den Commandant namens den matroos, voor de humane behandeling.

Bij aankomst te DEN HELDER werd geïnformeerd, wat of dat grapje wel zou kosten en vermoedde men, dat een groot gedeelte van de spaarpot er wel mede gemoeid zou zijn, maar de schipper wist er misschien nog een mouw aan te passen. De Kortenaer zou over eenige weken naar Curaçao teruggaan, misschien dat dit schip mede wilde helpen.

De schipper begaf zich daarvoor naar de Kortenaer en verzocht den Commandant van dien bodem te spreken. Hij werd in de kajuit toegelaten. De Commandant met zijn armen gekruist over den borst, informeerde naar het doel van zijn komst.

Bliksemsnel schoot den schipper een gelukkige gedachte door 't hoofd, want, zoodra hij de gekruiste armen van den Commandant had gezien, had hij bemerkt, dat deze bevorderd was tot kolonel. Daarom begon hij den kolonel te feliciteeren met zijne promotie en toen deze hem daarvoor bedankt had, kwam de eigenlijke aap uit den mouw. De schipper vertelde de geschiedenis van de pop en verzocht, indien zulks mogelijk was, deze weer te mogen terugzenden met de Kortenaer.

De Kolonel was in een goede stemming en gaf direct toestemming. „Laat de Verrader van Curaçao", want onder dezen naam was het beeld algemeen bekend bij de Marine, „maar inpakken in een stevige kist en met een adres er op aanboord brengen, voor de rest wordt dan wel gezorgd", Na den Commandant hartelijk bedankt te hebben, ging de schipper terug naar de Heemskerck, liet de pop in een behoorlijke kist pakken en een adres er op schilderen en zoo ging de verrader weer terug naar Curaçao.

Zoodra de Kortenaer het anker te Curaçao had laten vallen, werd de kist met inhoud aan den Commissaris van Politie aldaar afgedragen en deze zorgde er voor dat de eigenaar haar weer terug kreeg.

Toen echter na verloop van tijd de Kortenaer Curaçao verliet om de thuisreis naar Holland te aanvaarden, kwam, zoodra het schip buitengaats was, de eerste officier van dien bodem den Commandant „een voorspoedige reis" toewenschen en, zoo zeide hij verder, „dan moet ik U rapporteeren, dat de Verrader van Curaçao weer aan boord is".

„Wel allemachtig", riep de Commandant uit, „dat ding schijnt niet weg te willen, nu mijnheer, dan zullen wij het bij gelegenheid ook maar weer terugzenden". En hij schoot in een vroolijken lach.

De verzoening tusschen Facisme en Vaticaan.

Volledige genoegdoening voor het Vaticaan.

Mussolini verstaat de kunst om op politiek gebied voor een voortreffelijke regie te zorgen. Hij zet de zaak duidelijk op, met ijzeren wil, van zijn doel bewust en zijn methode wordt steeds gekenmerkt door het feit dat hij het succes van zijn onderneming steeds op een bepaalden termijn laat vervallen, zoodat het eene resultaat nog een dubbel gevolg kan hebben. Zoo heeft de duce jarenlang in het geheim onderhandelingen gevoerd om de Romeinsche kwestie op te lossen die in Februari 1929 haar beslag kreeg, juist op een tijdstip toen hij de stemmen van alle Italiaansche katholieken noodig had voor de verkiezingen die in April van datzelfde jaar moesten plaats vinden.

Ook thans heeft Mussolini evenzeer met voorbedachten rade en politieke nevenbedoelingen een verzoening met de kerk tot stand gebracht, juist in die dagen toen zijn minister van buitenlandsche zaken Grandi in Genève was, en hij dus de binnenlandsche politiek geconsolideerd wilde zien en alle scherpe conflicten in Italië zelf moest vermijden. In het buitenland heeft men de moeilijkheden die er hier gerezen waren tusschen Kerk en Staat en de complicaties die het wellicht mee zou kunnen brengen veel ernstiger opgevat als men dat van Fascistische zijde heeft gedaan, totdat men hier ook eindelijk begon te begrijpen dat dit conflict op den duur tot een volledige breuk met den H. Stoel moest leiden.

Voor het Vaticaan bestond deze consequentie daarin, dat men met het opzeggen van het concordaat ook het verdrag van Lateranen als vervallen beschouwde, waaruit bleek dat men zelfs voor de meest geweldige middelen niet zou terugdeinzen. De Italianen zelf stonden voor de keuze ofwel aan den Paus ofwel aan den Duce te gehoorzamen: dat zou voorzeker een verschrikkelijke verwarring hebben teweeggebracht hetgeen ongetwijfeld een gevaar zou zijn gaan opleveren voor het bestaande regime, Een Italiaansch blad heeft het dezer dagen nog laten ontvallen dat als uiterste consequentie daaruit ook zou voortvloeien dat de bevoorrechte positie van het katholicisme als staatsgodsdienst ook zou worden prijsgegeven en dat om de godsdienstige eenheid te bewaren het volk absoluut losgemaakt zou worden van de kerk. Maar dan was ook de binnenlandsche rust van Italië verdwenen.

Tijdens den wapenstilstand die was ingetreden na de Pauselijke Encycliek van Petrus en Paulus over de Katholieke Actie en de daaropvolgende uiteenzettingen van het programma door het bestuur der fascistische partij kwam de regeering tot inzicht dat het hoognoodig was om opheldering te brengen in den toestand en reeds aanstonds begonnen enkele invloedrijke personen bemiddelend op te bereiden.

Voor het Vaticaan was er niet zoo'n grooten haast om het conflict bij te leggen, dat rond de Katholieke Actie ontstaan was, als voor den staat, ofschoon ook dringende omstandigheden een rol speelden. Alleen kon men nu niet zooals bij de Romeinsche kwestie weer maar 60 jaar wachten. Juist nu de Stad van het Vaticaan gesticht was en daarmee de Souvereiniteit van den Paus was erkend, zou de Souvereiniteit van de Katholieke Kerk in het koninkrijk Italië worden opgeheven, heel de geestelijke dienst en de kerkelijke vorming der jeugd zou onder voogdij van den staat komen: daarom zocht ook het Vaticaan naar een rechtvaardige oplossing, waartoe men steeds bereid was geweest, om zoo spoedig mogelijk uit dien toestand te geraken dien men niet voor onafzienbaren tijd wenschte te bestendigen. Reeds vroeger heeft men terecht bemerkt dat oplossing van dit conflict voor het Fascisme een levenskwestie was, voor de Kerk een gewetensvraag.

Wanneer men de nieuwe overeenkomst tusschen beide grootmachten aandachtig beschouwt, dan is 't feitelijk wonderbaar dat de bezinning van de tegenpartij zoo laat is en eerst na dergelijke betreurenswaardige incidenten intrad. Want van regeeringswege geeft men thans formeel toe wat men van de Katholieke Aktie toch al lang wist, ja wat men uit het verdrag van Lateranen zelfs had moeten weten. De Italiaansche Katholieke Aktie was een organisatie die godsdienstige en bovennatuurlijke doeleinden nastreefde. De H. Vader stond zelf aan het hoofd en geen politici, ook niet in de ondergeschikte bestuursfuncties.

In de statuten was het uitdrukkelijk vastgesteld dat de Katholieke Aktie zich absoluut niet met politiek zou bemoeien. Wanneer nu de vorm van organisatie eenigszins gewijzigd is, zoodat de Katholieke Aktie rechtstreeks onder de bisschoppen ressorteert die zelf hun medewerkers benoemen, zooals in het eerste punt der nieuwe overeenkomst uitdrukkelijk wordt bepaald, dan is dat niet rechtstreeks een succes van de gevoerde onderhandelingen, maar een kwestie van verandering in den organisatievorm zooals die reeds door Paus Pius XI tijdens den duur van het conflict was aangebracht.

De toestand blijft gehandhaafd zooals die vóór het uitbreken van het conflict was.

Daar is komen vast te staan, dat de beschuldigingen en verdachtmakingen tegen de Katholieke Jeugdorganisaties ongegrond en valsch waren, werden de Jeugdorganisaties weer toegelaten; en dit geschiedde zonder een nieuw decreet maar in het verloop der onderhandelingen „via facti" Alleen de naam „Giuventu Catholica" — Katholieke Jeugd, werd veranderd, omdat de Fascistische Jeugd, ook al is zij niet georganiseerd in de katholieke, zich toch ook onder de „katholieke jeugd" rekent. De nieuwe naam luidt thans „Jeugdvereenigingen der Katholieke Aktie". Zij omvatte de academische en niet-academische jeugd groepen, zoowel jongens als meisjes. Deze organisaties werd de verplichting opgelegd — hetgeen zij echter tot nu toe bijna allemaal reeds vrijwillig deden — om in alle onderscheidingsteekens, vlaggen en vanen ook de nationale kleur te dragen. Syndicaten en vakvereenigingen in de Katholieke Aktie werden verboden — maar dat heeft men ook nooit nagestreefd en zoo iets zou ook practisch onmogelijk geweest zijn. In alle aangelegenheden der vakvereenigingen is men wettelijk verplicht zich te wenden tot de beroepsorganisaties.

Wat de uitsluiting van oude politici uit de Katholieke Aktie betreft, leiders der oude Volkspartij van Don Sturzo, weten we, dat het hier een belachelijk klein aantal menschen betreft, die men op de vingers van een hand kan natellen. De katholieke Aktie heeft zich nooit met politiek bemoeid. Men kan zich gerust laten verbieden, wat men feitelijk krachtens z'n statuten toch niet mag. Het eenige resultaat van het Fascisme is, dat de katholieke sport- en turn-vereenigingen voortaan in het kader van de regeerings-organisatie moeten staan. De materieele schade, die veroorzaakt was aan club-huizen etc zal algeheel hersteld worden.

De Katholieke Aktie is zegevierend uit den strijd te voorschijn getreden, gelouterd en voort aan vrij van iedere verdachtmaking en onaantastbaar.

Het Fascisme heeft een nederlaag geleden. In de pers wordt het zoo voorgesteld, alsof er nooit iets gaande is geweest.

Maar er is zeer veel voorgevallen. Zoo veel, dat men in het buitenland vreesde dat Italië aan den vooravond van ernstige dingen stond en dat er een kultuurkamp zou ontbranden, waaraan het fascistisch regiem zich niet alleen de vingers, maar ook handen en armen zou branden.

Boekbespreking.

AAN DEN GRENZEN VAN CAYENNE.

door Toriman

Prijs fl. 1.75.

Dit is een hoogst interessant boek. Het vertelt ons de merkwaardigheden van landen en volken, die op 't nauwst met beschaafd Europa in betrekking staan.

't Is een belangwekkende reisbeschrijving, en biedt ons vele wetenswaardige bizonderheden over Suriname en de naaste omgeving.

Rijk geïllustreerd.

Verkrijgbaar bij de
R. K. Boekhandel „ST AUGUSTINUS"
ST. THOMASCOLLEGE Tel. 56.
ST. MARTINUSGESTICHT Brionplein 248
FRATERSHUIS ARUBA FRATERSHUIS BONAIRE.

Nadruk verboden.

BELLADONNA.

Oorspronkelijk verhaal door

D. STRATER.

12

Na 'n paar vergeefsche tochten kwamen de twee vrienden aan 'n plaatsingbureau, dat na de gebruikelijke vragen omtrent de kundigheden en het beroep van Determan, meedeelde, alleen nog plaatsing voor betonwerkers te hebben.

— Pak het maar aan, kerel, ried hem z'n vriend. Het is wel zwaar werk, maar je verdient genoeg, om je er in den eersten tijd doorheen te slaan.

Determan nam dus de betrekking aan, en den volgende ochtend vroeg reeds begaf hij zich naar zijn werk.

Het was voor den notarisklerk 'n geweldige overgang van het lichte kantoorwerk naar den uiterst zwaren en gevaarlijken handenarbeid, dien hij nu moest verrichten, dikwijls als hij 's avonds doodvermoeid in z'n eenvoudig logies terugkeerde, bekroop hem de lust, het maar op te geven. De arbeidsschaarschte echter, die reeds bij zijn aankomst in New York heerschte, had zulk 'n uitbreiding gekregen, dat het voor hem onmogelijk was, ander werk te krijgen. Er was namelijk plotseling een staking onder de spoorwegbeambten uitgebroken, waardoor honderden bedrijven vleugellam lagen.

Slechts z'n ijzeren wil om te slagen en het uitzicht op 'n spoedig einde der staking onder de film-artisten hielden hem staande. En toen dan ook 'n paar maanden later het geschil was bijgelegd, kreeg Determan weer nieuwen moed.

Op voorspraak van z'n vriend kreeg hij eindelijk 'n heel bescheiden plaatsje aan 'n troep. Wel verdiende hij daar minder dan een betonwerker, maar hij hoopte door zijn talent en werklust vooruit te komen.

Werkelijk was al spoedig de aandacht der directie op zijn uiterst verzorgd en conscientieus spel in een der kleinere rollen gevallen. 'n Enkele maal werd hem dan ook een betere rol toevertrouwd en zoo klom ook z'n salaris hoogerop.

Er bestond evenwel nog een andere reden, die Determan naar New-York dreef, en die was de erfenis, welke Anny Vermeer te wachten had.

Hij alleen wist, welk een groot fortuin het petekind van den heer Karsten eenmaal in den schoot zou vallen. Kon hij zich nu in Amerika vooruitwerken en zich een goede positie verschaffen, dan was het zijn doel, ongemerkt in relatie met de dames Vermeer te komen, en te trachten Anny's genegenheid te winnen. Met zijn uitstekende manieren en aangeboren tact om met de andere sekse om te gaan, zou dit hem, zoo dacht hij, niet moeilijk vallen. Immers hij wist uit verkregen inlichtingen, dat Vermeer zonder fortuin na te laten in vrij armoedige omstandigheden te New York overleden was. De dames Vermeer zouden dus heel waarschijnlijk in vrij bekrompen omstandigheden moeten leven. Kon hij zich dus een goede positie verzekeren en met de beide vrouwen in aanraking komen, dan was, zoo dacht hij zijn fortuin gemaakt: zij wisten immers niets van het fortuin, dat Anny eenmaal ten deel zou vallen?

Het toeval zou hem in deze al spoedig de behulpzame hand bieden. Nu hij beter gesalarieerd werd, zocht hij een ander pension, en zoo geviel het, dat hij op een avond de advertentie las, welke mevrouw Vermeer in de „Herald" had laten plaatsen, om haar kamers te verhuren.

IX.

Wij zagen reeds, hoe Determan dien namiddag zijn opwachting bij de dames Vermeer maakte en de kamers gehuurd had. De goede indruk, dien hij reeds bij de eerste ontmoeting gemaakt had, werd steeds meer versterkt. Hij toonde zich een uiterst gemakkelijk huurder, die met alles tevreden was, nooit een aanmerking maakte en zeer inschikkelijk was. Mevrouw Vermeer wenschte zich dan ook geluk met haar nieuwen huurder en liet niet na, hem tegenover een elk te prijzen.

Van zijn kant wist Determan door allerlei kleine attenties de genegenheid der oude dame te winnen. Een enkele maal deed hij 'n boodschap voor haar in de City of bezorgde den beiden vrouwen, die tot dusverre zoo weinig van het leven genoten hadden, 'n genotvollen avond door haar vrijkaarten voor 'n bioscoop-uitvoering te verschaffen.

Tegenover Anny gedroeg hij zich steeds uiterst hoffelijk en correct en vermeed hij alles, wat zijn steeds aangroeiende bewondering voor haar zou kunnen verraden. Het was inderdaad merkwaardig, welk 'n invloed ten goede zijn omgang met de beide vrouwen langzamerhand op hem scheen uit te oefenen. Hadden de maanden van harden arbeid en zorgen en zijn onbekendheid in New-York hem dusver belet aan z'n ouden hartstocht, het spel, te voldoen, thans scheen hij dit geheel vaarwel gezegd te hebben. Was het eerst koude berekening, die hem ertoe dreef, vriendschapsbetrekkingen met de familie Vermeer aan te knoopen, nu kwam hij als vanzelf onder de bekoring van mevrouw Vermeer's moederlijke bezorgdheid en Anny's onschuldige lieftalligheid en schoonheid, en begon hij Anna werkelijk oprecht lief te krijgen.

Maar ook Anny van haar kant onderging onbemerkt den invloed van Determan's aangenamen omgang en voorkomende manieren, zij moest zich bekennen, hem gaarne te zien, als hij 'n enkele maal na gevraagd verlof den avond in huiselijk verkeer bij haar beiden doorbracht.

Het verkeer tusschen Determan en de beide dames werd nu steeds intiemer, zoodat hij het eindelijk waagde den dames 'n uitstapje naar Tupelo, het geliefkoosd ontspanningsoord der New-Yorkers, onder zijn geleide voor te stellen.

Mevrouw Vermeer maakte eerst enkele tegenwerpingen, doch op aandringen van Anny, die in de wolken was over 'n uitstapje naar deze heerlijke streek, die hare moeder en zij zelf nog nimmer bezocht hadden, stemde zij toe.

Haar tegenstand was echter maar schijn geweest. Mevrouw Vermeer begon al eenigszins den last der jaren te ondervinden. Dikwijls vroeg zij zich af, wat er van Anny zou worden, als zij eens kwam te sterven. Wie zou zich in die groote wereldstad harer aantrekken? Zou Anny niet andermaal gedwongen zijn 'n betrekking aan te nemen met al de gevaren, daaraan verbonden? Zou hare verblindende schoonheid haar, die zonder beschermer stond, in die wereldstad vol verlokking en verleiding, niet een goed echtgenoot voor haar kunnen zijn? En kon dit uitstapje wellicht niet 'n gelegenheid zijn, om die twee jonge harten tot elkander te brengen? . . . .

(Wordt vervolgd.)

Komt het Transoceanisch luchtverkeer?

door

Dr. H. WESTERMANN.

De leus, waarvoor alle takken van het moderne verkeer strijden, is: overwinning der afstanden. Of anders gezegd: grootere snelheid op lange trajecten met inachtneming van een vooraf vastgestelde dienstregeling en met de noodige veiligheid. De aan de aarde gebonden vervoermiddelen schijnen betrekkelijk gesproken aan de grens van het voor hen bereikbare te zijn gekomen. Onze moderne snelle stoombooten werken steeds meer met verlies, want elke knoop, die aan de snelheid wordt toegevoegd, vereischt een onevenredig groote hoeveelheid kolen, die weer een mee te voeren gewicht en een verkleinde plaatsruimte beteekent. Ook de spoorwegen kunnen, wanneer geen revolutionaire veranderingen worden ingevoerd, zich niet veel verder meer ontwikkelen. Ook de met zooveel vreugde begroete „Zeppelin op rails" kan daaraan niets veranderen. Ondanks bewonderenswaardige uitvinding staan wij voor het feit, dat snelheden van meer dan 100 of 120 K.M. per uur in het normale spoorwegverkeer onbereikbaar zullen zijn; tenzij men er vele miliarden in kan leggen.

Slechts van één vervoermiddel kan men met recht hopen dat het ook groote snelheden kan bereiken op de groote wereldlijnen. 150 en 200 K.M. per uur — in de stratosfeer zelfs 1000 K.M. per uur — zijn geen utopie voor het vervoermiddel der lucht. Behalve vliegvelden en lichtbakens heeft het geen hulpmiddelen noodig, zooals wegen of spoorwegen. Weliswaar hebben wij nog geen werkelijk goed vliegtuig, (zwaarder dan de lucht) en evenmin een goed luchtschip (lichter dan de lucht), doch die zullen er wel komen. Voor het eerst in de geschiedenis der menschheid is de economische behoefte vooruitgeloopen op de zoo snel voortschrijdende techniek en voelt men het reeds bereikte als onvoldoende rendabel en onvoldoende bruikbaar. Men beseft dat de vliegtuigen, waarmee moedige en avontuurlijke piloten over den oceaan en naar Indië vlogen, eigenlijk moeten worden vergeleken met de notedopjes waarin Colombus en Vasco di Gama hun wereldreizen volbrachten. In beide gevallen was het succes afhankelijk van een reeks gelukkige toevallen en was slechts de mogelijkheid van een normaal verkeer in de verre toekomst bewezen.

Een transoceanisch luchtverkeer van Amerika naar Europa is misschien thans reeds economisch te verantwoorden, doch in omgekeerde richting zou men te veel last hebben van tegenwind en daardoor een te kleinen nuttigen last kunnen meevoeren. De meest sensationeele vluchten zijn steeds gedaan met vliegende benzinetanks, die geen andere lading, hoogstens in enkele gevallen wat post, konden meenemen. Vermoedelijk zal dit veranderen, wanneer ook voor het vliegtuig met zware olie gestookte machines in gebruik genomen kunnen worden, waardoor minder brandstof voor eenzelfde traject behoeft te worden meegevoerd en dus de gewichtsverhouding tusschen brandstof en nuttigen last beter wordt. Men verwachte echter van de met zware olie gestookte motoren evenmin een volkomen oplossing van alle moeilijkheden, die zich bij een duizenden kilometers lange vlucht over de open watervlakte voordoen en een regelmatig en volkomen veilig verkeer nauwelijks mogelijk maken. En zelfs de zoo succesvolle „Graf Zeppelin" van Dr. Eckener heeft bewezen, dat men het uur van aankomst van een dergelijke vlucht niet van tevoren kan vaststellen, omdat het op het lange traject meermalen kon voorkomen dat men voor atmosferische storingen moet uitwijken. De „Graf Zeppelin" reist niet zooveel sneller dan de moderne stoomschepen om daardoor een vervoermiddel door de lucht aantrekkelijk te maken.

Ook de Do X, die na veel wederwaardigheden nu toch in New York is gekomen, levert een sprekend bewijs voor het feit, dat de tegenwoordige luchtvaart nog niet is, waar zij wezen moet. Wij zien nu nog af van de vele tegenslagen onderweg en leggen alleen den nadruk op de bijna lachwekkende verhouding tusschen bedrijfslast en nuttige last. Wel wijst alles erop, dat de transoceanische verbindingen met Noord- en Zuid-Amerika binnen afzienbaren tijd tot stand zullen komen, doch een werkelijk rendabel verkeer zal slechts te verwachten zijn, als men de afmetingen der vliegtuigen of luchtschepen tweemaal zoo groot maakt. De „Graf Zeppelin" tracht bij zijn transoceanische vluchten vast te houden aan een dienstregeling, m.a.w. vooraf vastgestelde uren van vertrek en aankomst, doch zelfs dit luchtschip heeft nog geen bevredigend peil van veiligheid en rentabiliteit bereikt. De „Akron", het nieuwe Amerikaansche luchtschip, zal naar alle waarschijnlijkheid groot genoeg blijken om rendabel te zijn, evenals het nieuwe Duitsche luchtschip, dat men te Friedrichshafen aan het bouwen is en bestemd is voor de verbinding met Zuid-Amerika.

Over de ijswoestijnen van het hooge Noorden vliegt nu reeds voor de tweede maal in alle stilte Von Gronau van Europa naar Amerika. Rustig, doch onverzettelijk werkt hij voor zijn idee: transatlantische vluchten via deze Noordelijke route en niet langs de route van den 40en breedtegraad. De Noordelijke route is weliswaar slechts gedurende een gedeelte van het jaar bruikbaar, doch zij heeft het voordeel dat men niet den Oceaan behoeft over te steken, doch van het eene landingspunt naar het andere kan vliegen in étappes (Denemarken, IJsland, Groenland, Labrador). Von Gronau wil ook in den winter niet van de route langs den 40en breedtegraad gebruik maken. Dan wil hij de Zuidelijke route volgen, waarbij men tot aan de Kaap-Verdische eilanden van de eene groep eilanden tot de andere kan gaan en niet meer dan 2300 K.M. over den Oceaan behoeft te vliegen.

In de maanden, dat de mist en ijsaanzetting de Noordelijke route onbruikbaar maken, wil Von Gronau dus langs den omweg der Zuidelijke route naar Noord-Amerika vliegen, en wel van de Azoren naar de Bermuda eilanden — zeer geschikte landingspunten, die door hun ligging het gevaar van de transoceanische vlucht belangrijk verminderen. De Noordelijke route blijft echter de kortste en zal, waar zij voor de Noordelijke steden van de Vereenigde Staten bijna de helft korter is, het grootste gedeelte van het jaar gebruikt worden.

Het luchtschip zou het voor deze lange afstanden met gemak tegen het vliegtuig kunnen opnemen, wanneer dit laatste niet zooveel sneller was. Als het luchtschip niet met den wind mee vliegt, legt het 120 K.M. per uur af terwijl van het vliegtuig gemakkelijk 200 K.M. kan worden verwacht. Bovendien is het vliegtuig niet afhankelijk van het weer in die mate als het luchtschip dat nog altijd onrustige gedeelten der atmosfeer voorzichtig moet ontwijken. He vliegtuig vliegt door of wordt hoogstens met een korte handbeweging in 'n andere luchtlaag gebracht. Het Luchtschip kan daarentegen zijn passagiers meer luxe aanbieden. Hoe lang zal het echter in staat blijven, dit voordeel op het vliegtuig te behouden? De Junkers D 2000, die tusschen Berlijn en Londen heen en weer vliegt, heeft al echte passagiershutten en een salon.

De contructie levert al niet de minste moeilijkheid meer op; het is nog slechts een kwestie van geld. En de D 2000 met binnen de vleugels aanbrachte motoren, die ten allen tijde toegankelijk zijn, is zeker even betrouwbaar als een luchtschip. Dit laatste wordt door gas verwarmd, doch Junkers zal ook hiervoor van zware olie gebruik maken, en dus voor alle doeleinden van deze niet ontvlambare brandstof gebruik maken. Weliswaar is de D 2000 een landvliegtuig en liggen de groote wereldlijnen grootendeels over de Oceanen, doch daarvoor wijst wellicht de vliegende vleugel den weg.

De Prins van Wales te Lourdes.

De correspondent van de „Universe" te Lourdes deelt bijzonderheden mede omtrent het bezoek, dat de prins van Wales, die te Biarritz vertoeft, dezer dagen, gelijk gemeld, aan Maria's genaoord gebracht heeft.

De prins, vergezeld van een paar vrienden, kwam Zondagmiddag om kwart over vier per auto bij de basiliek aan, ter plaatse waar de Kruisweg aanvangt. Hij werd ontvangen door den chef der brancardiers, die hem naar een plaats geleidde bij de deuren der Rozenkranskerk. Toen de processie de kerk binnentrok, herkenden de Engelsche brancardiers den prins, maar overigens was bijna niemand van zijn aanwezigheid op de hoogte. Hij bleef op zijn plaats gedurende de zegening der zieken; toen het hevig begon te regenen, keek de prins rond als verwachtte hij, dat de plechtigheid zou worden onderbroken. Daar dit natuurlijk niet gebeurde, zette hij zijn kraag op, maar even later voorzag de chef der brancadiers („l'Hospitalité") hem van een regenscherm.

De prins volgde de plechtigheid met groote aandacht, en was blijkbaar zeer verwonderd toen plotseling een der geestelijken — mgr. Myers — de aanroepingen in het Engelsch deed en in zijn onmiddellijke nabijheid, waar de Engelsche pelgrims waren opgesteld in dezelfde taal door dozijnen stemmen de responsies gegeven werden.

Bij het verleenen van den zegen knielde de de prins, evenals alle andere aanwezigen, met gebogen hoofd op de modderige aarde.

Toen langzamerhand bekend werd, dat een zoo hooge bezoeker aanwezig was, werden maatregelen genomen om hem eenige „sights" te doen bezichtigen. Geruimen tijd bracht hij, door op het medisch bureau, waar hij veel belangstelling toonde voor de inlichtingen, welke de Engelsche geneesheer, dr. Sherry, hem verschafte.

Het feit, dat de prins, bij het geven van den zegen, deze knielend medeontving, herinnert aan een befaamd incident uit het leven van zijn grootvader, Edward VII. Deze was ook als prins van Wales zeer bevriend met keizer Frans Jozef, en vertoefde vaak tegelijk met dezen, en meestal als diens gast, in de badplaats Ishl. Op zekeren morgen woonde hij met den keizer de H. Mis bij, en volgens de te Londen aangekomen berichten volgde hij den dienst nauwgezet en devoot. Gerapporteerd werd, dat hij op de juiste oogenblikken geknield had, zich op de borst geslagen had, en zelfs kruisen gemaakt had, iets waaraan tegenwoordige leden der High Church zich vaak „schuldig" maken, maar dat in de vorige eeuw als een verfoeilijke uiting van „papisme" gold. De rapporten, al dan niet sterk overdreven, verwekten te Londen een geweldigen storm in de kringen van de protestantenbond, en deze luwde zelfs niet, toen verzekerd werd, dat de prins niets anders gedaan had dan wat iedere Anglicaan in een katholieke kerk kan doen, n.l. knielen, wanneer iedereen knielt, en overeind staan, wanneer iedereen overeind staat, hetgeen in ieder geval strookte met de beleefdheid jegens den keizerlijken gastheer.

Het hevigst ontdaan was de strenge koningin Victoria, die niet inzag wat haar zoon in een katholieke kerk te doen had en hem verbood zijn ouden Oostenrijkschen vriend weer op te zoeken. Inderdaad heeft het eenige jaren geduurd, aleer Edward, die toen reeds een zeer volwassen man van omstreeks 50 jaar was, verlof kreeg zich weer in het gevaarlijke gezelschap van Frans Jozef te begeven.

Maar de tijden zijn veranderd, en een verdraagzamer stemming heerscht thans in het paleis.

Wat Charlie Chaplin aan de City Lights verdient.

Naar we dezer dagen lazen is Charlie Chaplin momenteel aan het uitrekenen wat hij aan genoemde film verdient.

Het eerste millioen is al binnen en in zooverre is de film dus een succes. Charley hoopt, er in totaal vier millioen mee te verdienen, zoodat hij wat bedrijfskapitaal voor nieuwe ondernemingen zal hebben, want zoo erg buitengewoon financieel (althans voor filmster) schijnt hij er niet bij te zitten.

Ofschoon zijn secretaris Robinson hem als een uitstekend zakenman schildert, is hij in de zeventien jaren van zijn verblijf in Amerika niet in staat geweest, aan zijn films meer dan vijf millioen dollar te verdienen, wat voor Amerika en voor de filmwereld toch werkelijk niet veel is.

De oorzaak hiervan schijnt hierin te liggen dat Charlie Chaplin in de Vereenigde Staten, zijn nieuwe vaderland, lang niet zoo populair is als men wel zou vermoeden.

Apostolaat der Zee
Steunt het